1856. No. 13.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG 4 MAART

BIJ DEZE COURANT WORDT EEN BIJVOEGSEL UITGEGEVEN.

NOTIFICATIE.

De **COMMISSARIS DES KONINGS** in de provincie *Friesland*,

Gelet op de resolutie van Heeren Gedeputeerde Staten der provincie van den 26 Februarij 1856, no. 34, alsmede op de bepalingen van art. 11 der wet van 6 Maart 1852, (Staatsblad no. 47);

Brengt, bij deze, ter kennisse van de belanghebbenden, dat:

a. de sluiting der visscherij in deze provincie is bepaald op den 15 Maart 1856 en hare wederopening op den 1 Mei daaraanvolgende, — terwijl

b. daarvan is uitgezonderd de paling-visscherij, door middel van aalfuiken, waarmede even als vroeger en op den ouden voet zal kunnen worden voortgegaan.

En zal deze, op de gebruikelijke wijze worden af gekondigd en aangeplakt.

Aldus gedaan binnen *Leeuwarden*, den 29 Februarij 1856.

De Commissaris des Konings,
VAN PANHUIJS.

De middelprijzen van de *in- en uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* wordt geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 29 Februarij 1856 te *Leeuwarden*, geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . *f* 15.50.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . . . . „ 280.00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood* . . . „ 280.00.

Leeuwarden, den 1 Maart 1856.

De Commissaris des Konings in de provincie Friesland,
VAN PANHUIJS.

PUBLICATIE.

De **GEDEPUTEERDE STATEN** der provincie *Friesland* brengen, ten vervolge op hunne Publicatie van den 25 Februarij jl., ter kennis der ingezetenen, dat, van den 23 tot en met den 29 dier maand:

1. 61 runderen in de Provincie aan de besmettelijke longziekte zijn gestorven, als in de gemeenten: Achtkarspelen 1, Baarderadeel 2, het Bildt 2, Doniawerstal 6, Haskerland 1, Hennaarderadeel 4, Idaarderadeel 1, Kollumerland en Nieuwkruisland 6, Leeuwarderadeel 7, Lemsterland 2, Menaldumadeel 2, Oostdongeradeel 1, Opsterland 1, Rauwerderhem 5, Schoterland 1, Sneek 1, Tietjerksteradeel 1, Utingeradeel 5, Wonseradeel 1, Wijmbritseradeel 10 en IJlst 1, en 127 door die ziekte aangetaste runderen, voor rekening der eigenaars, zijn afgemaakt, als in de gemeenten: Baarderadeel 5, het Bildt 1, Doniawerstal 11, Hennaarderadeel 18, Idaarderadeel 4, Leeuwarden 2, Leeuwarderadeel 12, Lemsterland 3, Menaldumadeel 3, Oostdongeradeel 3, Rauwerderhem 8, Schoterland 2, Sneek 1, Tietjerksteradeel 1, Utingeradeel 3, Wonseradeel 15, Wijmbritseradeel 28 en IJlst 7, bedragende daardoor het totaal der gevallen sedert den 1 Januarij dezes jaars 1274;
2. de besmettelijke longziekte zich heeft geopenbaard onder de runderen van de veehouders: de Wed. Anne Binderts Kloosterman, te Twijzel; IJnze Sietzes Leenstra, te Sint Nicolaasga; Lammert Piers Jager, te Dijken; de Wed. Foeke Sijbrens Wijnia, te IJtens; Repke Minnes Zijlstra, te Burum; Jochum Soeting, te Leeuwarden; Pieter Scheltes Brouwers, te Cornjum; Jacob Tiedes Tiedema, te Menaldum; Wiebe Jans Meindersma, te Niawier; Willem Beekes Haanstra, te Schettens en Walle Jans Oppedijk, te IJlst;
3. gezond zijn verklaard de runderen van de veehouders: Pieter Bonnes Groeneveld, te Roordahuizum; Murk Hoekstra, te Follega; Klaas Thees IJkema, te Haskerhorne; IJbrand Klazes Zandstra, te Sneek; Uiltje Douwes Nooitgedacht, te Oosterend; Wiepke Jans Thijsma en de Wed. Uiltje Jans Palsma, beide te Oosthem; Pier Piers Koopmans, te Hommerts; Gerben Thaedes de Jong, te Offingawier; de Wed. IJmte Johannes Bootsma, te Loënga; Gorrit Pieters van der Goot, te Folsgare; Jurjen Reins Lolkema, te Scharnegoutum; Piebe Jelles Schaap, te Jorwerd en de Wed. Gooitzen Berends Bouwsma, te Ureterp.

Leeuwarden, den 3 Maart 1856.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
VAN PANHUIJS, *Voorzitter.*
A. VAN DER LAAN, *Griffier.*

LONDEN, 1 Maart.

Lord Palmerston heeft Donderdag avond in het Lagerhuis aangekondigd, dat van Regerings wege een amendement zal voorgeslagen worden op de motie, welke de heer Roebuck in de zitting van Vrijdag tot afkeuring van de benoeming der commissie tot militair onderzoek doen zal. In de zitting van gisteren avond heeft de heer Roebuck, zijn aangekondigd voornemen echter ingetrokken. *(Dit en de volgende met een * geteekende berigten, Zaturdag in den namiddag bij ons ontvangen, hebben wij dien dag slechts aan een gedeelte onzer lezers door een buitengewoon berigt kunnen mededeelen.* RED.)

* — De *Morning Advertiser* meldt, dat de Russische gevolmagtigden tegenwerpingen maken tegen de regeling van het vijfde punt door middel van conferentiën. Zij vragen, dat het verwezen worde naar een Congres van gekroonde hoofden.

* Het zelfde blad meldt als een gerucht de aankomst te Londen van lord Cowley, om nieuwe instructiën te vragen.

* De *Press* zegt, dat niets voortaan de regeling der zaak, om tot eenen voor Europa voldoenden vrede te geraken, kan verhinderen.

— De derde en vierde kanonneerbooten-divisiën beginnen zich ter reede van Portsmouth te verzamelen, en wederom is een viertal luitenants benoemd om het kommando op sommige dier booten te voeren. De aanbouw van deze soort van oorlogsvaartuigen wordt nog geenszins vertraagd. Te Portsmouth werkt men zelfs tot des avonds ten acht ure bij toortslicht aan het vervaardigen van masten voor de kanonneerbooten.

— De heer Sadleir, een der Iersche leden van het Lagerhuis en onder het laatst vorige ministerie een hoog staatsambt vervullende, heeft zich dezer dagen om het leven gebragt, en wel, gelijk hij in achtergelaten brieven verklaarde, omdat de bedriegerijen en valschheden, waardoor hij zich in de laatste jaren groote sommen gelds ten nadeele eener menigte personen toegeëigend had, aan het licht kwamen. Dit voorval baart hier te lande groot opzien en krijgt schier de beduidenis eener algemeene aangelegenheid. Zoo zegt de *Times.:* „Wanneer de mare eener groote misdaad het land in ontsteltenis brengt, mogen wij ons niet door kwalijk geplaatst medelijden den mond laten sluiten. Dat de misdadiger door zelfmoord zijne schuld geboet heeft, is geene reden voor ons om te zwijgen. Wij willen over het jammerlijk uiteinde van John Sadleir spreken, doch alleen met het doel om onze stem te verheffen tegen die schrikbarende speculatie-zucht, welke de ziekte van onzen tijd is, en opdat anderen zien, tot welk onzalig einde zij langs dien weg kunnen komen, wanneer zij al den rijkdom van slimheden en slechtheden uitgeput hebben. Honderden zijn er, naar wij vreezen, in deze hoofdstad en in de groote handelssteden des Rijks, op denzelfden weg dien Sadleir bewandeld heeft; een toeval slechts, een tegenspoed of verleidende gelegenheid is noodig om den afloop voor hen even jammerlijk te maken. — Onder de achtergelaten brieven van Sadleir, die bij het onderzoek der lijkschouwers overgelegd zijn, is er een waarin hij uitroept: „Ach, had ik weêrstand geboden aan de eerste verlokking tot speculatiën!" Dat is de les, die wij afleiden uit de geschiedenis van den man welke, volgens de loopende geruchten, op allerlei wijze nagenoeg een half millioen pond sterling gestolen en tallooze familiën in armoede gestort heeft; alles te samen genomen, schijnt het dat er in den nieuwen tijd nog nooit door het bedrijf van een enkel individu zoo veel personen en ondernemingen geruïneerd zijn.

PARIJS, 1 Maart.

Dingsdag heeft het Congres geene zitting gehouden, en zulks, volgens den *Constitutionnel*, uit hoofde der noodzakelijkheid om tusschen iedere zitting een dag voor het houden der processen verbaal open te laten, welke, alvorens goedgekeurd te worden, vertrouwelijk aan iederen gevolmagtigde worden medegedeeld.

Kleingeestige en aan verouderde vooroordeelen nog gehechte menschen, hebben zich verontrust bij het vernemen dat in de Conferentiezaal geene veertien maar slechts dertien fauteuils de tafel omringen. Zelfs moet een dergenen die zich over dit onheilspellend getal verontrustten, den Keizer daarop opmerkzaam hebben gemaakt, die hem, luid lagchende ten antwoord gaf: „Wat zullen wij daaraan doen? als dit een voorteeken van oorlog is moeten wij daarvan partij trekken."

Men verhaalt dat Keizer Alexander een eigenhandigen brief aan Keizer Napoleon gerigt heeft, die onder anderen deze woorden behelst: „Zonder de staatkunde mijns Vaders te verzaken, wensch ik door mijne gematigdheid te toonen dat ik er belang in stel Europa den vrede te schenken, en gij kunt er op rekenen, Sire, dat ik, om dat doel te bereiken, alle opofferingen doen zal welke de eer van Rusland toelaat," waarop Napoleon zou geantwoord hebben dat hij dezelfde gevoelens koesterde, hoe ook hij Europa toonen wilde de krijgszuchtig staatkunde zijns Ooms niet te volgen, terwijl zijn programma zich in niets gewijzigd heeft, naardien het Keizerrijk altijd de vrede is.

Woensdag heeft het Congres geene vergadering gehouden, waaruit de onjuistheid blijkt van het berigt dat de zittingen op Maandag, Woensdag en Vrijdag van iedere week bepaald waren. Daar de opmaking der processen-verbaal van iedere zitting eenigen tijd vordert, zal men begrijpen dat deze bijeenkomsten alleen dan plaats hebben wanneer die arbeid geheel voltooid is. Er kan dus geen bepaalde dag voor iedere zitting wezen. Thans blijkt ook weder dat de alphabetische rangorde behouden is voor de Mogendheden welke aan de conferentiën deel nemen. Een en ander bewijst op nieuw, hoe weinig staat men kan maken op de telkens verspreidde geruchten nopens het Congres zoolang die niet van Regeringswege bevestigd zijn.

Als oorzaken waarom de bijeenkomsten van het Congres gedurende twee achtereenvolgende dagen geschorscht zijn noemen sommigen in de eerste plaats eenige bezwaren op, die ten aanzien van den wapenstilstand te lande gerezen zouden zijn. De Engelsche en Fransche gevolmagtigden, dus beweren zij, waren van meening dat zich die wapenstilstand alleen tot het niet wisselen van schoten, tot het niet leveren van eenig gevecht of eenige schermutseling bepalen moest; maar dat de strategische verrigtingen desniettemin voortgezet behoorden te worden. De Russische gevolmagtigden waren van eene andere meening en hunne voorschriften weken ten deze van die der genoemden af. Dien ten gevolge is te Petersburg verlof gevraagd om den wapenstilstand op den door Engeland verlangden voet in te willigen. Men zegt, dat inmiddels telegrafische dépêches afgezonden zijn naar de Krim, naar Rusland, naar Sardinië, naar Turkije en naar Londen, opdat de noodige maatregelen tot schorsing der vijandelijkheden terstond zouden worden genomen. De andere reden van uitstel zou in de door Oostenrijk voorgeslagen bepaling der grenzen van den Donau liggen, welke van den kant der Russische gevolmagtigden een vrij levendigen tegenstand in de eerste bijeenkomst moet hebben ondervonden, tot oplossing van welk bezwaar eene commissie benoemd is, uit de leden: Walewski, Clarendon, Cowley, von Buol, Orloff en von Brunnow zamengesteld, welke commissie haar rapport niet binnen den tijd van een enkelen dag heeft kunnen gereed hebben.

* De Tweede zitting van het Congres heeft Donderdag plaats gehad. Naar men verneemt, zijn daarin levendige discussiën gevoerd, en hebben de gevolmagtigden het niet eens kunnen worden. De moeijelijkheid had voornamelijk betrekking op Bomarsund en Kars. Rusland geeft blijk van eene groote toegevendheid, door de Alands-eilanden niet weder te zullen versterken. Aangaande Kars heeft men nog geene verbindtenis aangegaan. Rusland vraagt deswege vergoeding, doch zegt niet welke. De eisch over het beginsel der vergoeding is dadelijk aan het oordeel van het Congres onderworpen, doch van wege de andere Mogendheden afgewezen. Vervolgens is in behandeling genomen het punt van de wijziging der grensscheiding in Azie en Bessarabië. Naar men zegt, heeft Turkije nog geen afstand gedaan van zijne vordering tot schadeloosstelling voor oorlogskosten; doch men denkt niet, dat die eenige kans van welslagen zal hebben.

Alvorens de beraadslaging over het vijfde punt aan te vangen, hebben eenige gevolmagtigden het noodig geacht per telegraaf nadere instructiën daaromtrent van hunne Regeringen te vragen; de Russische vertegenwoordigers moeten bij die gelegenheid weder een groot blijk van vertrouwen gegeven hebben, door hiervoor van geen cijferschrift gebruik te maken.

Naar alle waarschijnlijk zullen de vredes-preliminairen op zijn laatst den 1 of 2 Maart geteekend zijn. De korte duur van den wapenstilstand bewijst, dat de gevolmagtigden zeer spoedig tot een beslissend resultaat denken te komen.

Men beweert dat de Britsche staatslieden misnoegd zijn over de wending, welke de zaken schijnen te zullen nemen. Naar men verzekert, heeft de Regering dépêches ontvangen van graaf de Persigny, den Franschen gezant te Londen, waarin voorkomt, dat de meeste hooggeplaatste Britsche staatslieden zich weinig of niet over de openbare aangelegenheden uitlaten, maar dat men er staat op kan maken, dat zij aan een gevoel van wrevel en verbittering toegeven tegen het gouvernement van Napoleon III, 't welk onder anderen Engeland groote geldsommen heeft laten besteden door ontzettende toebereidselen tot het voortzetten van den oorlog tegen Rusland, die thans welligt niet noodig zullen worden bevonden. Graaf de Persigny die een der warmste voorstanders is der Fransch-Engelsche alliantie, zou de bewindslieden alhier hebben aangeraden om vooral met de grootste voorzigtigheid te gaan ten aanzien van de Britsche gevolmagtigden, en het zoo ligtgeraakte gevoel der geallieerden, van Frankrijk zooveel mogelijk te sparen.

* — Berigten uit Konstantinopel te Marseille heden ontvangen, houden in, dat het door Omer Pacha aangevraagd ontslag als opperbevelhebber van het Turksche leger, is geweigerd.

Uit de Krim verneemt men dat de geallieerden alles in gereedheid bragten tot het doen springen van het fort St. Paul en het Quarantaine-fort en dat men daarmede den 15den gereed zoude zijn. De Russen schoten met schroot op de booten welke des nachts de noordzijde van Sebastopol naderden. De Russen hadden zich van Kerstch verwijderd.

— In dagbladen dezer hoofdstad leest men het volgende: De letterkundige werken van Napoleon III zijn thans volledig uitgegeven. De daarin behandelde onderwerpen zijn van zeer verschillenden aard en betreffen de geschiedenis, de staathuishoudkunde, den oorlog en het leger. Zij, die ingewijd verlangen te worden in de geheimen der staatkunde des Keizers, moeten die zoeken in zijne werken. Hierbij behoort de aandacht te worden gevestigd op de omstandigheid, dat de uitgave derzelve een ongehoord feit is in de geschiedenis. Er bestaat toch geen voorbeeld van een Souverein vóór Napoleon III, die zijne geschriften aan het oordeel van zijne tijdgenooten heeft onderworpen.

— Een zonderling voorval heeft eene groote opschudding in den Faubourg du Temple te weeg gebragt. Toen men in den middag van den 14 dezer het lijk van zekere vrouw uit het huis droeg, om het te begraven, zag men eenige bloeddruppels tusschen de voegen der planken doorkomen. Dadelijk werd de kist weder in huis gebragt en toen men die geopend had, hoorde men eenige zwakke

kreten van onder het bebloedde doodskleed der overledene. De toeschouwers bevonden zich in angstige spanning, maar men oordeele over hunne verbazing, toen zij bij het openen van het lijkkleed bemerkten, dat de overledene een levend kind ter wereld had gebragt. Dit kind, van het manlijk geslacht, zeer wel geschapen, was levend en is dadelijk aan de zorgen eener min toevertrouwd. De begravenis der moeder is 24 uren uitgesteld.

FRANKFORT, 28 Februarij.

In de dagbladen van het Russisch Gouvernement leest men thans artikelen, die de strekking hebben om de opmerkzaamheid des publieks te vestigen op hetgeen na het herstel des vredes tot bevordering der volkswelvaart in Rusland zou kunnen gedaan worden. Zij schetsen het nut, hetwelk een uitgebreid spoorwegnet voor Ruslands landbouw en voor den uitvoer der producten van zijnen bodem zou hebben, en zeggen dat er in de eerste plaats behoefte bestaat aan drie spoorweglinien, namelijk van Moskau tot Odessa, van Moskau tot Saratof en van Orel over Smolensk tot Witebsk, in verband met eene verbetering van het vaarwater op de Dwina en den Dnieper: de uitvoering van dit plan zou, volgens die dagbladen, aan particuliere maatschappijen opgedragen moeten worden, en zou de binnenste gewesten van Europeesch Rusland met de Oostzee, de Zwarte Zee en de Kaspische Zee in verbinding brengen.

's GRAVENHAGE, 1 Maart.

De afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal hebben heden het onderzoek over de ontwerpen der regterlijke organisatie voortgezet.

— In de toelichtende memorie, die, van eene bijlage vergezeld, bij het wetsontwerp strekkende tot wijziging der wet van 6 Maart 1852, regelende de Jagt en Visscherij is gevoegd, worden de gronden, waarop het rust, uiteengezet. Daarin wordt o. a. gezegd: Veelvuldig waren de klagten, welke tegen de wet tot regeling der jagt en visscherij bij de Regering zijn ingebragt. Zij werden in gezette overweging genomen, en, ofschoon vele ongegrond zijn bevonden, heeft het onderzoek aangetoond, dat de wet onderscheidene bepalingen inhoudt, die aanvulling of wijziging behoeven. De Regering heeft dan ook gemeend, een voorstel tot herziening van die voorschriften reeds nu te moeten aanbieden, omdat sommige aanleiding hebben gegeven tot bezwaren, welker spoedige opheffing noodig is. In Friesland wordt de bepaling van art. 26 lett. *e* belemmerend geacht voor de vangst van paling en aal. De Regering heeft gemeend aan het verlangen naar voorziening te kunnen voldoen. Het nieuwe ontwerp bevat 27 artikels, in het laatste wordt bepaald, dat de wet met den 1 Julij 1856 in werking zal treden.

— Naar men verneemt, hebben gisteren, zoo hier als te Leijden, gewigtige inhechtenisnemingen plaats gehad, welke betrekking hebben tot de vervalsching van coupons Ned. Werk. Schuld, omtrent welker bestaan in de dagbladen reeds voor eenigen tijd bij herhaling melding is gemaakt.

AMSTERDAM, 1 Maart.

Woensdag nacht ontstond alhier brand op den zolder van van Coeverden, kruidenier op den hoek van de Utrechtsche dwarsstraat en de Utrechtsche straat. De fluitist Froschardt, die het bovenhuis bewoonde en met twee zijner kinderen uit de stad was en in gezelschap van den heer Vrugt de provincie Friesland bezocht, en dien avond te Leeuwarden een concert gaven, heeft daardoor alles verloren, terwijl zijne vrouw met de overige zeven kinderen gered zijn.

— Wij vernemen met genoegen, meldt het *Handelsblad*, dat dezer dagen eene vereeniging van belangen tusschen de Friesche stoomboot-reederij te Harlingen en de heeren van Gend en Loos, ondernemers van diligence-diensten, is tot stand gekomen, en wij al zeer spoedig eene dagelijksche stoomboot-dienst van hier op de Lemmer in verband met diligences, die van daar over Sneek en Leeuwarden naar Groningen zullen rijden, te verwachten hebben. Men zou 's ochtends ten 10 of 11 ure uit Amsterdam vertrekken om nog den eigen dag te Leeuwarden en Groningen aan te komen, en zoo ook omgekeerd. Wij beloven ons van deze onderneming alles goeds; zij zal voorzien in eene sedert lang bestaande behoefte, dat is eene goede gemeenschap langs den kortsten waterweg tusschen de Zuidelijke en Noordelijke Provincien, Oost-Friesland, enz., en gesteund door eene diligence-dienst naar behooren, zoo als men die van de heeren van Gend en Loos kan verwachten. Zijn wij wel onderrigt, dan zal de dienst reeds met 1 April aanstaande een aanvang nemen: de boot zal iederen dag des ochtends na aankomst van den 1sten spoortrein van de Rijn-spoorweg-maatschappij vertrekken en de diligence denzelfden dag ten $6\frac{1}{2}$ ure te Leeuwarden en ten $11\frac{1}{2}$ ure te Groningen aankomen. Mogt de Hollandsche spoorweg-maatschappij in haar welbegrepen belang kunnen goedvinden om den trein, die ten 6 ure 's ochtends van Rotterdam naar 's Hage vertrekt, te laten doorloopen en doen correspondeeren op den trein die, in plaats van 9 uur 15 m., ten $8\frac{1}{2}$ ure van Haarlem konde gaan, dan zou men reeds ten $9\frac{1}{2}$ ure van Amsterdam kunnen vertrekken en alzoo overal ruim een uur vroeger aankomen. De reizigers uit 's Hage, Delft en Leyden zouden dan ook van daar in een dag naar Leeuwarden en Groningen kunnen reizen. Die van Rotterdam zullen dit nu in allen geval langs den Rijn-spoorweg kunnen doen.

ROTTERDAM, 28 Februarij.

Uit Krimpen aan de Lek wordt van den 25 dezer het volgende gemeld: Heden hadden wij het genoegen den moedigen jongeling W. van Essen, oud 21 jaren, loco kapitein van de Fransche brik *Harmonie*, in ons midden te zien, en het verhaal van zijne lotgevallen uit zijnen mond te vernemen. Hij heeft namelijk genoemde brik, die van kapitein en stuurman beroofd en in gevaarvollen toestand in volle zee werd ontmoet, zonder dat iemand der aan boord zijnde manschappen het schip wist te sturen, veilig in de haven van Marseille teruggevoerd. Schitterend waren de belooningen en eerebewijzen die hem in Frankrijk zoo van de Regering als van bijzondere personen te beurt vielen. Den 21 dezer werd hij door den Nederlandschen ambassadeur aan Keizer Napoleon voorgesteld, die hem niet alleen hoogstdeszelfs bijzondere tevredenheid over zijne manmoedige daad betuigde, maar hem eigenhandig met het ridderkruis van het legioen van eer beschonk; bovendien werden hem in Frankrijk vijf medailles vereerd, waarbij gevoegd waren vijf goudstukken, elk ter waarde van 100 francs, terwijl hem later van wege de assuradeurs een chronometer zal worden toegezonden. Bij zijne terugkomst in het vaderland was het hem eene eerste behoefte de plaats te bereiken waar hij het zeevaartkundig onderwijs ontving, om zijne erkentelijkheid voor dat onderwijs nog aan den heer A. Hoorweg alhier te betuigen."

HARLINGEN, 2 Maart.

Op Woensdag ll. gaf de alhier in October des vorigen jaars opgerigtte *Harlinger-Liedertafel* een eerste concert, ten voordeele der algemeene armen. Ofschoon op Maandag te voren door de familie Froschardt en den heer Vrugt, een luisterrijk concert werd gegeven, was toch de zaal vol toehoorders, die telkens hunne tevredenheid te kennen gaven. En teregt, want deze eerste proeve mag men volkomen gelukt noemen. Koren- en solostukken werden fiks, sommige zelfs uitmuntend, uitgevoerd, en het is te wenschen, dat die Liedertafel, om de wille der kunst en der armen, nog lang bestaan blijve.

— Donderdag den 28 Februarij arriveerde alhier de stoomboot *Burgemeester Zijlstra*, bestemd voor de dienst tusschen Harlingen en Zwolle, en vervaardigd op de werven der heeren Paul van Vlissingen en Comp. te Amsterdam. Eene proeftogt in tegenwoordigheid van den heer Commissaris des Konings dezer Provincie, en Commissarissen der Friesche-Overijsselsche stoomboot maatschappij, bewees de deugdelijkheid der machine. Op gisteren werd eene dergelijke proeftogt met gedeeltelijke lading herhaald, en beantwoordde volkomen aan de verwachting. De stoomboot, die zich ook door innerlijke en uiterlijke netheid aanbeveelt, zal wekelijks tweemaal heen en terug varen in betrekking tot de stoombooten van hier op Londen.

— De Telegraafdienst van hier op Leeuwarden is gisteren morgen geopend.

— Gisteren had mede, onder nadere aprobatie, de aanbesteding plaats voor de levering van gaz tot verlichting der straten, voor de som van *f* 4189.

LEEUWARDEN, 3 Maart.

Voor het Prov. Geregtshof van Friesland is heden behandeld de zaak van den persoon, die zich onlangs aan den bekenden diefstal ten huize van den heer notaris Beekhuis, te Buitenpost, schuldig maakte. De procureur-generaal eischte de schuldigverklaring van den beklaagde aan het hem ten laste gelegde feit en zijne veroordeeling mitsdien tot een confinement van 5 tot 15 jaren. Nadat de verdediging door den heer mr. Jongstra was voorgedragen, heeft het Hof zich in raadkamer begeven en den genoemden persoon vervolgens schuldig verklaard en veroordeeld tot 7 jaren confinement.

Nog heeft hetzelfde Hof heden een ingezeten van Warga wegens valschheid in onderhandsch geschrift veroordeeld tot 5 jaren confinement en vier geldboeten ieder van *f* 50.

— Een morgenwekker hier ter stede, in het Droevendal woonachtig, die aan eene hevige ziekte leed, liep in den nacht van Vrijdag op Zaturdag jl., terwijl hij in eene ijlende koorts lag, het huis uit en sprong bij de Oosterh[illegible] water. Hoezeer, zoo spoedig mogelijk, er uit gehaald, daar zijn zoontje [illegible] middelijk was gevolgd, schijnt het voorval toch een' noodlottigen invloed [illegible] toestand des lijders te hebben uitgeoefend, daar hij reeds gisteren in den vr[illegible] ochtend is overleden. Hij was weduwnaar en laat vijf onverzorgde kinderen [illegible]

— Naar wij vernemen, hebben er nog al van tijd tot tijd in deze provi[illegible] veroordeelingen van veehouders plaats, ter zake van overtreding van het re[illegible]ment op de longziekte onder het rundvee, meer bepaaldelijk wegens het nie[illegible] niet tijdig doen van aangifte van het uitbreken der ziekte op den stal. Wij [illegible]ken hiervan melding tot waarschuwing, daar niet zelden de overtreding het [illegible]volg is van het verkeerde begrip, dat die aangifte, sedert de opheffing der be[illegible]lingen omtrent het verleenen van schadevergoeding door de provincie voor verlie[illegible] van vee aan de longziekte, niet meer wordt gevorderd. Ook zelfs zonder reglementaire voorschriften, zou die aangifte nog altoos moeten plaats hebben, ingevolge art. 459 van het wetboek van strafregt.

— De stoomboot *Harlingen* werd Zaturdag jl. op hare reis van Harlingen naar Amsterdam, op de hoogte van het vuur van Marken, door eene treurige oorzaak eenigen tijd opgehouden. Een der passagiers (zoo als later is gebleken, een ve[illegible]rensgezel uit Oldenburg, gehuwd en vader van 4 kinderen) sprong bij een der raderkasten, over boord, in zee.

Toen dit gezien en medegedeeld was, werd de boot onverwijld stil gehouden en de sloep met twee kloeke matrozen der boot bemand, in zee gelaten. Intusschen was de ongelukkige reeds ver verwijderd en het duurde een geruimen tijd eer hij door de sloep bereikt en daar ingenomen kon worden. Op de boot teruggebragt, was hij schijnbaar dood, maar onverwijld aangebragte, doelmatige hulp en zorgvuldige behandeling bragten te weeg dat, na verloop van eenigen tijd, de bijna uitgedoofde levensvonk weder opgloorde en hij verder behouden werd.

Meer dan waarschijnlijk is het, dat deze poging tot zelfmoord geene andere oorzaak heeft dan dronkenschap.

De kapitein der boot en zijne onderhebbende manschap verdienen allen lof voor hunne ijverige pogingen tot behoud van een menschenleven aangewend.

— Van Joure wordt ons gemeld, dat Woensdag den 5 dezer aldaar te water zal worden gelaten het kopervaste brikschip *Libra*, groot ongeveer 175 roggelasten, gebouwd door de scheepsbouwmeesters S. Geerts & Zoon, gevoerd zullende worden door kapitein G. van Os, onder directie van de heeren Anes & van Dam, te Rotterdam.

— De gemiddelde boezemwaterstand over de geheele provincie was, volgens den wekelijkschen peilstaat: den 24sten $38\frac{2}{3}$, den 25sten $38\frac{1}{2}$, den 26sten 39, den 27sten $38\frac{1}{3}$, den 28sten 38 en den 29 Februarij $36\frac{2}{3}$ en den 1 Maart $34\frac{2}{3}$ duimen boven zomerpeil.

— Vrijdag werd aan de hoogeschool te Groningen bevorderd tot doctor in de regten, de heer O. van Swinderen, na het verdedigen van *Quaestiones Juris Inaugurales.*

— Z. M. heeft benoemd tot commissaris spetiaal van Rijks politie, voorloopig voor den tijd van zes maanden, den heer J. Evers Tijs, vroeger kommandant van het Huis van Correctie te Hoorn, met bepaling dat de benoemde zal gevestigd zijn te Lobith, provincie Gelderland, en zijne betrekking zal aanvaarden met 15 Maart e. k.

— Het heeft Z. M. behaagd, bij een besluit op HD. verjaardag genomen, aan de onder-officieren van het leger eene tegemoetkoming van *f* 15 op hun kleedings- en reparatiefonds toe te staan.

— Door den Minister van Oorlog zijn de onderscheidene kommanderende officieren van het leger gemagtigd, om de onder hunne respective bevelen staande militairen te doen kennen, dat er gelegenheid is, om tegen een handgeld van *f* 40, bij de troepen, dienstdoende in Oost-Indië, te worden overgeplaatst, met bepaling, dat daarvoor geene andere personen in aanmerking mogen worden gebragt, dan die daartoe de vereischte geschiktheid bezitten en van een goed gedrag zijn.

— Het *Staatsblad* no. 5 bevat een Koninklijk besluit, waarbij de provinciale directeurs der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen worden aangewezen tot het kantteekenen en waarmerken van het repertorium, door de deurwaarders der directe belastingen van hunne acten en exploiten te houden.

— Bij de op de jl. Vrijdag te Steenwijk plaats gehad hebbende aanbesteding van den kunstweg van Steenwijk naar Vledder, is aannemer geworden voor eene som van *f* 38,000, de heer M. Bakker, te Nijmegen. Daar echter de aannemingsom de berekening overtrof, is de gunning eene maand verdaagd.

— In het *Noord-Hollandsch Weekblad* van Dingsdag 19 Februarij komt een berigt voor uit Edam van den volgenden inhoud: Eene huismoeder uit den fatsoenlijken burgerstand, die sedert lang in ziekelijken toestand verkeerde en tot droefenis van allen, die haar kenden, hopeloos het graf te gemoet ging, is eensklaps beter geworden en men ziet haar weêr gezond en sterk, met eene blozende kleur door de straten loopen. Een ander feit, dat evenveel verbazing verwekt, is het voorspoedig herstel van een kind, dat reeds de doodskleur gezet had. Beide zijn, de geheele stad weet, door de Revalenta genezen."

— De *Overijsselsche Vereeniging tot ontwikkeling van Provinciale Welvaart*, overtuigd dat er voortdurend eene groote behoefte bestaat aan leesboeken over bijzondere onderwerpen van landbouw, voornamelijk ten gebruike op de plattelandsscholen, heeft eenen prijs van honderd en vijftig gulden uitgeloofd, voor het best gekeurd antwoord op de vraag: *Over den aanleg en de verbetering van Hooi- en Weilanden op Zand- en Zavelgronden.* Men verlangt eene afzonderlijke beschrijving van den aanleg van nieuwe en de verbetering van reeds bestaande wei- en hooilanden, en tevens van de toepassing der overvloeijing op dezelve. Dit leesboek, tot schoolgebruik bestemd, moet in eenen bevattelijken kindertoon opgesteld, in leeslessen ingedeeld zijn, en niet meer dan zes vellen druks beslaan. De antwoorden moeten, met eene andere hand, dan die des opstellers geschreven, met eene spreuk voorzien, en vergezeld zijn van een verzegeld briefje, met dezelfde spreuk gemerkt en inhoudende den naam en de woonplaats des schrijvers, vóór den 1 Januarij 1857 vrachtvrij worden toegezonden aan den heer mr. A. van Naamen van Eemnes, te Zwolle.

— Volgens de *Amst. Ct.* zal er op Dingsdag 12 Augustus e. k. te Utrecht eene bijeenkomst plaats hebben van de voormalige vrijwillige jagers der Utrechtsche hoogeschool, die aan de krijgsverrigtingen van 1830 en 1831 hebben deelgenomen, en van de studenten der akademie destijds bij andere corpsen in dienst, ten einde op vriendschappelijke wijze het zilveren feest, ter gedachtenis aan hunne toenmalige vaderlandslievende opofferingen, onderling te vieren. Ook de Leydsche akademie van 1830 (de toenmalige jager-kompagnie) zal dit feest vieren op 13 Augustus, zullende een en ander de algemeene festiviteit in Amsterdam voorafgaan. Van de Groninger flankeur-kompagnie, die zich *en corps* als afdeeling aansloot bij de vereeniging *het Metalen Kruis*, wordt zoodanige voorloopige réunie evenzeer te gemoet gezien.

— De volgende opgave wordt medegedeeld van den staat der Nederlandsche zeemagt op 1 Januarij 1856:

Linischepen der 1ste kl.: *Koning der Nederlanden* en *de Zeeuw*, ieder van 84 stukken.

Linieschepen der 2de kl.: *de Koningin*, *Kortenaar* en *Tromp*, ieder 74 stukken.

Fregatten der 1ste kl.: *de Prins van Oranje*, 52 stukken; *de Ruyter*, 51 stukken; *Doggersbank*, 52 stukken; *de Rijn* (wachtschip te Willemsoord), 54 stukk.

Fregatten met stoomvermogen, *de Admiraal van Wassenaar*, 45 stukken; *Evertsen*, 51 stukken.

Fregatten der 2de kl.: *Prins Frederik der Nederlanden*, 36 stukken; *Prins Alexander der Nederlanden*, 36 stukken; *Prins Hendrik der Nederlanden*, 38 stukken; *Prinses Sophia*, 38 stukken; *de Sambre* (wachtschip te Vlissingen), 36 stukken; *Palembang*, 36 stukken; *Ceres*, 36 stukken en *Holland*, 36 stukken.

Geraseerd Fregat: *Rotterdam*, 28 stukken.

Kuilkorvetten: *Juno*, 26 stukken; *Nehalennia*, 28 stukken; *Ajax* (wachtschip te Hellevoetsluis), 28 stukken; *Boreas*, 28 stukken; *van Speijk*, 26 stukken; *Prins Maurits der Nederlanden*, 26 stukken.

Korvetten met stoomvermogen: *Medusa*, 19 stukken; *Prinses Amelia*, 19 stukken; *Dordrecht*, 12 stukken en *Groningen*, 12 stukken.

Gladdeks-Korvetten: *Pallas*, 20 stukken; *de Heldin*, 20 stukken; *Urania* (instructie-vaartuig), 12 stukken.

Brikken der 1ste kl.: *Venus*, *de Koerier*, *de Haai*, *de Lynx* en *de Sperwer*, ieder 18 stukken; *het Zeepaard*, *de Zeehond* (instructie-brik) en *de Cachelot*, ieder 12 stukken.

Brik der 2de kl.: *de Arend* (kostschip te Rotterdam), 1 stuk.

Schoonerbrikken: *Sylph*, 5 stukken; *de Lancier*, *de Dolfijn*, *Egmond*, *Banda*, *Ambon*, *Saparoea*, *Ternate*, *Rembang*, *Padang* en *Makasser*, ieder 6 stukken.

Schooners met stoomvermogen: *Montrado* en *Bali*, ieder 6 stukken.

[illegible] *Arabe*, *Atalante*, [illegible] pioen, [illegible]

Stoomschepen, 1ste kl.: *Ardjoeno*, *Gedeh* en *Amsterdam*, ieder 300 paardenkracht; 2de kl.: *Bromo*, *Merapi* en *Cycloop*, ieder 220 paardenkracht; 3de kl.: *Etna*, 170 paardenkracht, *Sindoro*, 150 paardenkracht, *Vesuvius*, 140 paardenkracht en *Phoenix*, 125 paardenkracht; 4de kl.: *Suriname* 1), 110 paardenkracht, *Curaçao*, 106 paardenkracht, *Samarang* 2), 100 paardenkracht, *Onrust* 1), *Admiraal van Kinsbergen* 1) en *Madera* 1), ieder 170 paardenkracht.

Stoomschepen, behoorende aan het Departement van Kolonien, doch bemand wordende door de marine; 2de kl.: *Batavia*, 206 paardenkracht; 3de kl.: *Celebes* 1), 150 paardenkracht, en 4de kl.: *Borneo* 1), 100 paardenkracht.

Transportschepen: *Prins Willem Frederik Hendrik* en de *Merwede*.

Kanonneerbooten: 44 groot model, 12 klein model.

Kanonneerbooten in de West-Indien: *Nickerie* en *Coppename*.

Schepen tot verschillende diensten gebezigd: *Castor*, kuilkorvet, en *Ceberius*, stoomschip.

1) *IJzeren Stoomschepen.* 2) *Schroefstoomschip.*

Navolgend adres, bereids voorzien van 90 handteekeningen, ligt ter verdere onderteekening bij de Wed. Adama, in de Koornbeurs, gedurende twee dagen:

Aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal!

Geven eerbiedig te kennen de ondergeteekenden leden van Christelijke Kerkgenootschappen:

Dat zij de handhaving van het Christelijk volkskarakter onmisbaar verbonden achten aan het duurzaam welzijn des Vaderlands;

Dat de terzijdestelling van het Christelijk-godsdienstig beginsel in het ontwerp van wet op het Lager Onderwijs bij hen eene angstige bezorgdheid verwekt, als wordende daardoor de dierbaarste aangelegenheden van bijna geheel de Nederlandsche natie gevoelig gekrenkt;

Dat, naar hunne overtuiging, de opleiding der schooljeugd tot christelijke en maatschappelijke deugden als hoofddoel van het lager onderwijs, zooals dat in de wet van 1806 wordt voorgeschreven, moet worden behouden: een voorschrift, 't welk zich inzonderheid niet laat overeen brengen met de opzettelijke waarschuwing aan onderwijzers van niets „te onderwijzen te doen of toe te laten, kwetsend voor de godsdienstige begrippen der gezindheden, waartoe de schoolgaande kinderen behooren."

Reden, waarom de ondergeteekenden met den meesten ernst verzoeken, dat Uwe Vergadering het bedoelde ontwerp van wet niet aanneme, dan met vermelding en toepassing van het Christelijk beginsel, naar de erkende behoeften der Nederlandsche natie.

Te Langezwaag is door een aantal leden der gemeente en door den Kerkenraad protest ingezonden tegen de approbatie van het beroep van ds. Brouwer Huizinga, waarover eerlang door het Klass. Bestuur van Heerenveen uitspraak zal worden gedaan. Naar men verneemt, meldt de *Prov. Gron. Court.*, zijn er verscheidene klagten ook tegen den beroepene ingediend, en wordt men in de gemeente al meer en meer tegen dat beroep verbitterd.

— Dr. C. P. de Groot, predikant te Surhuisterveen, heeft het beroep naar Boornbergum en Kortehemmen aangenomen.

Ds. G. Flieringa Hz., predikant te Menaldum, heeft voor het beroep naar Britsum bedankt.

Te Poederoijen en Loevestein is beroepen de heer J. C. Slothouwer Mentz, candidaat bij het Provinciaal Kerkbestuur in Overijssel.

— Ds. A. S. Enting, pred. bij de Chr. Afgesch. gemeente te Niezijl, heeft de voor de tweede maal op hem uitgebragte beroeping naar de gemeente Harlingen aangenomen.

STAAT VAN DE MIDDELPRIJZEN DER GRANEN en andere Objecten, welke gedurende de 1ste helft van de maand Februarij 1856, ter Markt der stad *Leeuwarden* zijn verkocht, volgens Nederlandsche maat en gewigt.

Tarwe	Witte	*f* 11.50	de mudde.	Boter		*f* 1.25½	het pond.
	Roode	„ 0.00	„ „	Vleesch	Koe	„ 0.48	„ „
Rogge		„ 9.62½	„ „		Kalfs	„ 0.00	„ „
Gerst	Vroege.	„ 5.25	„ „		Schapen	„ 0.36	„ „
	Late.	„ 5.25	„ „	Varkensvleesch	Versch.	„ 0.64	„ „
Boekweit		„ 8.25	„ „		Gerookt	„ 0.90	„ „
Haver		„ 3.70	„ „	Aardappelen	Vroege	„ 0.00	de Mudde
Witte Boonen		„ 0.00	„ „		Late	„ 0.00	„ „
Erwten	Witte	„ 0.00	„ „	Zaad	Kool	„ 16.00	„ „
	Groene	„ 10.00	„ „		Raap	„ 0.00	„ „
	Graauwe	„ 12.00	„ „		Lijn	„ 11.50	„ „

Accordeert met het Register der Middelprijzen.

Leeuwarden, den 16 Februarij 1856.

De Burgemeester,
J. H. BEUCKER ANDREÆ.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

KONSTANTINOPEL, 28 Februarij.

De Porte heeft den uitvoer van granen naar de havens aan de Middellandsche zee, den Archipel en de Adriatische zee toegestaan.

BRUSSEL, 2 Maart.

De *Indépendance Belge* meldt uit Parijs de officiële tijding ontvangen te hebben, dat gisteren in de derde zitting van het Congres de vredes-preliminairen, in zich sluitende alle casus belli, definitief zijn geteekend; dat is gevolgelijk de vrede zelf. Rusland heeft alle eischen van de Westersche Mogendheden, bijna zonder tegenwerping, ingewilligd.

Men verwacht, dat de Keizer morgen bij de opening van het Wetgevend Ligchaam het sluiten van den vrede bepaaldelijk zal mededeelen.

PETERSBURG, 3 Maart.

De Admiraliteit en het Ministerie van Marine hebben, op bevel van den Groot-Admiraal der vloot, maatregelen genomen, om de tonnen, bakens en vuren, die in de Oostzee verspreid zijn, weg te ruimen.

LONDEN, 3 Maart.

De *Morning Post*, de onderteekening der vredes-preliminairen vermeldende, voegt er bij, dat de thans geteekende voorwaarden van den zelfden aard zijn als de primitive Oostenrijksche voorstellen en vele betwistbare vraagstukken, vóór het sluiten van een definitief tractaat, onbeslist laten.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 3 Maart.

NEDERLAND W. Schuld	2½	pCt.	63½	
Dito Dito	3	„	$75\frac{1}{16}$	
Dito Dito	4	„	$93\frac{9}{16}$	
Dito Amort. Sijnd.	3½	„		
Dito Hand.-Maats.	4½	„		
SPANJE Obligatien	1¼	„	$23\frac{15}{16}$	
Dito Dito	3	„	43¼	
Dito Binnenl. 6/m.	3	„	$38\frac{15}{16}$	
PORTUGAL Obligatien	3	„	44¼	
RUSLAND Obl. H. & C° 1798/1816	5	pCt.	102¼	
Dito „ Dito 1828/1829	5	„	101⅜	
Dito „ Dito	4½	„	93	
Dito „ Dito	4	„	81¾	
Dito „ S. & C°.	4	„	81¼	
OOSTENRIJK Metalliek	5	„	80	
Dito Nationale	5	„	80¾	
Dito bet. Amst.	5	„	$86\frac{1}{16}$	
Dito	2½	„	40⅛	

Nieuwe 5 pCt. Russea bij S. & Co. 89; dito 1855, 90¼.

LONDEN, 3 Maart. Consols 91¾. Er is weder goud uit Australie aangekomen.

LONDEN, 3 Maart. Engelsche Tarwe 6/ en buitenlandsche 4/ lager. Garst hooger. Haver, Erwten en Boonen lager. — De aanvoer aan de veemarkt bestond uit: 4100 runderen, 67 kalveren en 22,600 schapen. Runderen zijn *f* 18 en kalveren *f* 6 lager verkocht. — Boter (Friesche) 130/.

AMSTERDAM, 3 Maart. In granen was de stemming zeer flaauw. Koolzaad, op 9 vat in April 96½ p. v., op het najaar 73½ p. v. Raapolie, vliegend *f* 50½, op Mei *f* 47¼.

ROTTERDAM, 3 Maart. Tarwe *f* 30, Rogge en Garst *f* 6, Boonen *f* 15, witte Boonen *f* 20 en Erwten *f* 8 lager.

[illegible]DAM, 3 Maart. Montwijn *f* 18½.

[illegible] hooger verkocht. [illegible] gegeven.

LEEUWARDEN, 29 Februarij. Boter *f* 55.50. Aanv. 362 ½, 129 ¼ 25 1/16 vaten.

SCHOUWBURG TE LEEUWARDEN,

ONDER DIRECTIE VAN DE HEEREN STOETE & COMP.

Op *heden* DINGSDAG den 4 Maart,

TOT ZEKERE EN FINALE SLUITING:

MEN DOET WAT MEN KAN, NIET WAT MEN WIL. Kluchtspel in één Bedrijf, waarin J. J. STOETE 8 onderscheidene Karakters zal voorstellen, voorafgegaan door DE BEKEERDE ENGELSCHMAN, Kluchtspel in een Bedrijf; daarna: ARIA UIT DE BARBIER DE SEVILLE, te zingen door Mw. BARENDS. Tot slot: MIDDERNACHT OF DE BELAGCHELIJKE ROOVERGESCHIEDENIS, Kluchtspel in een Bedrijf. — *Aanvang ten 7 ure precies.*

MAATSCHAPPIJ

ter bevordering van SCHILDER- en TEEKENKUNST

IN ***FRIESLAND.***

BUITENGEWONE KUNSTBESCHOUWING van eene uitmuntende verzameling van **Teekeningen**, goedgunstig daartoe afgestaan door den WelEdelen Heer J. DE VOS JBZ. te Amsterdam, welke zal worden aangeboden door den WelEdelen Heer G. SCHOUTEN van Amsterdam, op Woensdag den 5 Maart 1856, des avonds ten 7 uur, ten huize van den Heer W. VAN DER WIELEN.

Het Bestuur twijfelt niet, of een talrijk bezoek zal plaats hebben op die Buitengewone Kunstbeschouwing.

Namens de Maatschappij voornoemd,
Iz. REIJNDERS, *Secretaris.*

*** Ondertrouwd:
Dockum, 2 Maart 1856.
A. J. VAN DER WERFF, en M. M. HAVERSCHMIDT.
Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van eenen ZOON Vrouwe A. S. FONTEIN, geb. DE VRIE, geliefde Echtgenoote van
Harlingen, 27 Februarij 1856. JAN FREERK FONTEIN.

DOCKUM, 28 Februarij 1856. Bevallen van een' ZOON, Vrouwe E. G. C. TALMA, geb. VON EICHSTORFF.
Eenige kennisgeving.

*** Mijne geliefde Echtgenoot G. F. ZOUTMAN, beviel heden van eenen ZOON, die echter tot onze innige droefheid, kort na zijne geboorte is overleden.
Woudsend, 1 Maart 1856. H. A. TROMP.

*** Heden verloste van een welgeschapen ZOON, S. F. DE BOER, geliefde Echtgenoote van
Weidum, den 2 Maart 1856. S. K. BANGMA.
Eenige kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

*** Heden morgen om vier uur, overleed mijne geliefde Echtgenoot ABELTJE PIEBES HOEKEMA, in den nog jeugdigen leeftijd van ruim 21 jaren, na eene genoegelijke echtvereeniging van slechts negen maanden.
Workum, 25 Februarij 1856. T. K. CONRADI.

*** Heden overleed onze lievelinge FENNA MARGARETHA, bijna zeven maanden oud.
Sneek, 25 Februarij 1856.
Doctor SLUIJTERMAN.
B. J. SLUIJTERMAN — SCHLIKKER.

*** Heden overleed tot onze diepe droefheid, in den ouderdom van ruim 51 jaren, onze geliefde Moeder en Behuwdmoeder SARA MARTINA HABBEMA, Wed. den Heer P. BROUWER PKz., in leven Apotheker alhier.
Leeuwarden, 28 Februarij 1856.
P. K. BROUWER Pz., *uit aller naam.*

JORWERD, den 28 Februarij 1856. Heden morgen omstreeks 10 uur overleed na eene ongesteldheid van eenige weken, zacht en kalm, mijne waarde Moeder Mejufvrouw ATTJE TJOMMES KINGMA, Weduwe van den Heer SIEBEREN OENES HOGENBRUG, in leven Grondeigenaarsche te Jorwerd, in den ouderdom van 78 jaren. — Zij was voor mij en hare overige Kinderen, die allen voor haar ten grave daalden, steeds eene liefderijke zorgdragende Moeder, waardoor haar verlies mij als eenigst overgebleven Kind, met bittere smart vervult.

Mede namens de Behuwdkinders,
H. S. KALMA, geb. HOGENBRUG.

*** Op den 29 Februarij 1856 is te Amsterdam overleden, de Heer PETRUS VAN HAARST, in den ouderdom van ruim 34 jaren.

*** Heden morgen omstreeks 4 uur, overleed, na eene langdurige ongesteldheid, mijn waarde Echtgenoot JAN AUKES SIERDSMA, in den ouderdom van 60 jaren en ruim 9 maanden, na eene Echtvereeniging van ruim 38¼ jaren.
Jorwerd, den 1 Maart 1856.
SIJTSKE P. GOSLIGA, Wed. J. A. SIERDSMA.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken stand te *Leeuwarden* zijn van den 26 Febr. tot en met den 3 Maart 1856 aangegeven: 18 Geboren, 15 Overleden. Gehuwd 2 paren.

Verkoop van een SNIKSCHIP.

R. BLOEMBERGEN SANTEE, te Leeuwarden, zal, ten verzoeke van den Heer A. WIERSMA, te Huizum, op Donderdag den 6 Maart 1856, des avonds 6 uur, *in eene zitting*, ten huize van Brouwer, op het Vliet te Leeuwarden, verkoopen: Een overdekt SNIKSCHIP, groot 7 tonnen, met derzelver **Inventaris**, zoo als het op den Verkoopdag bij BROUWER zal zijn liggende. Dadelijk te aanvaarden.

Verhuring bij geslotene briefjes,

van eene ZATHE en LANDEN, alle Weidlanden, groot 25 b. 64 r. 20 el, staande en gelegen onder Poppingawier, in gebruik bij de Wed. K. D. Sijbrandi, huurtijd 5 jaar, in te gaan: de Landen dadelijk en de Huizinge 12 Mei 1856.

De conditiën zij ná den 7 Maart 1856 te vernemen, ten Kantore van den Notaris J. ALBARDA Hz., te Leeuwarden, alwaar de briefjes *franco*, gemerkt letter S, moeten worden ingeleverd uiterlijk 23 Maart 1856.

TE HUUR,

tegen Mei 1856, op aannemelijke Voorwaarden:

Eene HUIZINGE c. a., staande en gelegen te *Franeker*, in wijk T, no. 192; bewoond en te bevragen bij Mr. C. WIJBENGA.

Een ruime Intrek

TE HUUR, voorzien van Keuken, Droog- en Turfzolder, met vrijen Opgang in de Weerdt, boven den Boekhandelaar H. KUIPERS, bij de Langepijp te Leeuwarden, bij wien nadere inlichtingen te bekomen zijn.

UIT DE HAND TE KOOP OF TE HUUR: Eene GRUTTERIJ enz., bij J. S. ZIJLSTRA, te Dragten, om met Mei a. s. te aanvaarden.

Uit de hand te koop:

Circa 20,000 Nederlandsche ponden best gewonnen binnenlands HOOI, staande aan het water te Gaingahuizen, onder Boornbergum. Te bevragen bij T. SIKKEMA, te Grouw.

TE KOOP: 40,000 N. ₰, puik best binnenlands HOOI, zittende in de Schuur van D. P. Hoogeboom te Nijega (Hemelumer-Oldephaert en Noordwolde), alwaar nimmer de Longziekte heeft geheerscht.
Te bevragen bij den Koopman GERBEN FOEKES VAN DER WAL, aldaar.

Tegen zeer billijken prijs te koop:

Eene partij beste Groninger en Brabandsche RAAPKOEKEN. Nader te bevragen bij den Boekh. F. HESSEL te Heerenveen. Brieven *franco.*

UIT DE HAND TE KOOP: 60 à 70 last BALSTEEN van 15 tot 30 dm. middellijn. Te bevragen bij S. ALKEMA, te Makkum.

FAILLISSEMENT.

Krachtens bevelschrift van den Edel Achtb. Heer Regter-Commissaris, worden alle zoo bekende als onbekende schuldeischers in het faillissement van HAIJE PIETERS ROBIJN, Koopman te Arum, opgeroepen, om op Vrijdag den 14 Maart e. k., 's middags ten 12 ure, te verschijnen in het Paleis van Justitie te Sneek, ten einde hunne schuldvorderingen in persoon of bij gevolmagtigde, ter verificatie aan te bieden.

De Curator in voorz. Faillissement,
Mr. B. S. STIENSTRA.

De Ondergeteekenden hunne **Fabriek** van STOOM- en andere WERKTUIGEN **geopend** hebbende, bevelen zich ten minzaamste aan tot het leveren en repareren van alle Artikelen tot hun vak behoorende.
Harlingen, den 29 Februarij 1856. HARMENS & PENNING.

LET WEL.

Bij M. VISSER, zijn verkrijgbaar alle soorten van **VERGULDEN OORIJZERS;** ook **verguldt** hij oude of neemt dezelve in **ruiling** aan.
Adres op de Waeze, D, 41, te Leeuwarden.

S. A. COHEN,

TANDMEESTER te Leeuwarden, zal te spreken of te ontbieden zijn over alle GEBREKEN welke tot zijn Vak behooren: Dingsdag en Woensdag den 4 en 5 Maart e. k., bij den Logementhouder G. SPIJKER, te *Dokkum;* den 10 Maart e. k. bij den Logementhouder J. POL, te *Franeker;* Dingsdag en Woensdag den 11den en 12den e. k. bij den Logementhouder H. F. DE BOER, te *Harlingen.*

LEES HIER.

Puik beste **KLEI-AARDAPPELEN** TE KOOP, bij KATJE, op de Nieuweburen te Leeuwarden.

Nieuwe ZEER NAAUWKEURIGE, GEVOELIGE en DEUGDZAME ijzeren en koperen **BALANSEN**, worden voortdurend vervaardigd, en tevens alle soorten van oude **BALANSEN** en **BASCULES** hersteld en verbeterd: te Sneek, op den Oosterdijk bij den Arrondissements-IJker,
K. J. KROL.
Verder zijn alle soorten der door denzelven gemaakte koperen BALANSEN, tevens in voorraad te bekomen bij de Heeren: J. v. D WIELEN, te *Leeuwarden;* J. JELLEMA Dz., te *Franeker* en B. SIEVERS, te *Heerenveen.*

De Ondergeteekende beveelt zich aan tot het leveren van PLAATSVERVANGERS en NUMMERVERWISSELAARS voor de Nationale Militie; belovende eene prompte en accurate bediening. Te bevragen en te spreken ten huize van STOKKER, Mr. Wieldraaijer, bij de Meervischbanken te Leeuwarden.
B. DRAAISMA.

f 3.50 de halve Ton BIER.

De Ondergeteekende W. WOUTERS, Bierbrouwer te *Knijpe*, berigt bij dezen, dat hij de prijzen van zijn BIER heeft **verlaagd.**

	per ton	*per halve ton*	*per 40 kan.*
GEWOON MAARTEBIER	*f* 8.00	*f* 4.00	*f* 2.25
BEST DITO	„ 10.00	„ 5.00	„ 2.75
ZWAAR DITO	„ 12.00	„ 6.00	„ 3.25
BEIJERSCH BIER	per 40 kan		„ 5.00
	„ 20 kan		„ 2.50
	„ kruik		„ 0.15

Bovenstaand MAARTE-BIER „ kruik 8, 10 en 12 cent
A CONTANT „ ton *f* 1.00, per halve ton 50 Cent en „ 40 kan 25 Cent lager.
De kruiken worden dadelijk in rekening gebragt, kunnende bij terugzenden de gelden terug ontvangen.
Knijpe, bij Heerenveen, Maart 1856. *Onder minzame aanbeveling,*
W. WOUTERS.

Er wordt GEVRAAGD *f* 5000,

op eerste hypotheek naar 5 procent. Adres *franco brieven onder letter J. C.,* bij A. VAN ZUIJLEN, bij de voormalige Vrouwenpoort te *Leeuwarden.*

De Apotheker J. C. H. VAN HARINXMA, op de Nieuweburen te Leeuwarden, berigt, dat hij debiteert: uitmuntende
CITROEN-PUNCH, in heele en halve fl., à *f* 1.50, en 75 Cents; als ook
MOERBEZIËN-PUNCH, als boven, à *f* 2 en *f* 1; voorts
CARACQUES CHOCOLAAD, van de fijnste en aangenaamste soort à *f* 1 de ½ ons, en
VORSTELIJK TANDPOEDER, een behoud voor mond en tanden, à 60 Ct.;
verder:
ABSINTHE SUISSE, ten algemeenen gemakke, in fl. à 20 Cents, en
TONISCH MAAG-ELIXIR, een voortreffelijk Bitter, à 25 Cents;
en dat steeds de
ECHTE REVALENTA ARABICA, door hem met het heerlijkste gevolg wordt afgeleverd in blikken Bussen van *f* 1 à *f* 2. De kwalen waarvoor dit middel gebruikt wordt zijn zeer vele, en worden van tijd tot tijd door onderscheiden Dagbladen kenbaar gemaakt.

Met het **SCHUURPOEDER** van de *Schumachersche* wetsteen-fabriek kan men op de gemakkelijkste wijze blinkend Koper, heldere Spiegels en glansrijk Zilver verkrijgen. Het neemt oogenblikkelijk al het beslag van het Metaal weg en is zoo fijn en zacht, dat het den luister in het minst niet beschadigt. Aangeslagen Lampglazen worden, daarmede gepoetst, in een oogenblik zoo helder als Kristal. Zilveren Lepels enz. worden het best met de vlakke hand daarmede gepoetst en zijn dan zoo blank als nieuw.
Wij zijn door eenige onzer vrienden verzocht, den militairen stand opmerkzaam op dat voor hetzelve zeer nuttige artikel te maken, daar geen poetsgoed zoo geschikt is om Knoopen en Ornamenten, Sabelscheden en andere Wapenstukken als nieuw te maken; zij hebben dit herhaaldelijk van Heeren Officieren en hunne oppassers vernomen.
Stollp's Likdoorn Balsem neemt Likdoorns en Eksteroogen in weinige dagen voor goed weg. Attesten van de Graaf en Gravin van Sontheim, in Stuttgart, Oberfinanzrath Hartman te Ludwigsburg, Adolf Hausmann te Ludwigsburg, Finanzrath Härlin te Ludwigsburg en anderen spreken er met veel lof van.
Het fleschje kost 60 Ct. in onderstaande Dépôts:
Amsterdam, Verkoophuis; Assen, H. P. A. van Gorcum; Bolsward, S. S. Oosterbaan en S. R. Dijkstra; Dokkum, A. Schaafsma; Gorredijk, S. G. Zwart, Harlingen, P. L. Mirande Pz.; Hindeloopen, D. de Jong; Leeuwarden, J. J. v. Haagen, A. van Wamel en de Jong; Sneek, P. T. Potma, en in de bekende Dépôts in de andere steden.

DOOR DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY *worden alle huidziekten genezen, hoe verouderd die ook mogen zijn.* Gerrit Jan de Vries, te *Batavia*, leed langen tijd aan huidziekte; zijn aangezigt, armen en beenen waren met puisten bedekt, voortspruitende uit scheurbuikziekte; alle door hem aangewende middelen waren vruchteloos. Eindelijk gebruikte hij de Zalf en Pillen van Holloway, welke spoedig eene verbetering in zijnen toestand veroorzaakten, en hem vervolgens in weinig weken tijds geheel herstelden. Door deze Zalf worden wonden genezen van twintig jaren oud.
Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:
DOOSJES PILLEN van *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3, *f* 6.75, *f* 13.50, *f* 20.50.
POTJES ZALF „ „ 0.80, „ 1.85, „ 3, „ 7.05, „ 13.85, „ 20.50.
Zijn op *franco aanvrage à contant*, te bekomen: aan het Hoofddépôt bij den Heer J. Straatman, 's Hertogenbosch; J. C. H. van Harinxma, Leeuwarden; Mej. Wed. H. A. Binksma, Harlingen; P. T. Potma, Sneek; S. Zwart, Gorredijk; S. Visser, Lemmer; S. S. Oosterbaan, Bolsward; alsmede Londen, Holloway's Etablissement Strand 244 en New-York, 80 Maiden Lane.

STOOMBOOT TEXEL

van **TEXEL** op **AMSTERDAM**, onder aandoening van WIERINGEN, ... BLIK en ENKHUIZEN.
Op den 15 Maart a. s. zal met de Zomerdienst eenen aanvang worden en geregeld worden voortgezet op de navolgende dagen, als:

Van **TEXEL**,	Van **AMSTERDAM**,
Maandags, *Woensdags* en *Vrijdags*,	*Dingsdags*, *Donderdags* en *Zat...*
's morgens 5 ure.	's morgens 8 ure.

Texel, 27 Februarij 1856.

HET ENGELSCHE STOOMSCHIP

HAWK, Kapitein TH. DAWSON, vertrekt van **HARLINGEN** naar **HULL** op ... **turdag** den 8 Maart 1856.
Adres voor Passagiers, Goederen en Vee bij de Agenten
Harlingen, 28 Februarij 1856. I. & S. WIARDA.

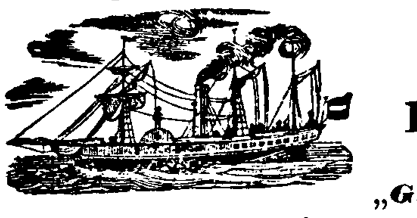

STOOMVAART
VAN
HARLINGEN op HULL.

Het Nederlandsch RADER-STOOMSCHIP „*GRAAF VAN RECHTEREN*," Kapt. D. VOET, zal, te beginnen met **Zaturdag** den 8 Maart e. k., geregeld ... ren **Zaturdag** van **HARLINGEN** naar **HULL** vertrekken. — Adres Passagiers, Vee en Goederen bij J. VELLINGA, *Kargadoor.*

De Ondergeteekende vraagt een bekwame BEDIENDE, liefst **geneerd**, tegen Mei, Junij of Julij e. k.
Bolsward, 1856. S. LIJCKLAMA à NIJEHOLT, *Apotheker.*

Drie of vier TIMMER- en METSELAARSKNECHTEN, kunnen dadelijk voor een geruimen tijd werk bekomen bij P. D. WASSENAAR, Mr. Timmerman te St. Anna-Parochie.

Drie à vier KNECHTEN, het **Timmeren** en **Metselen** goed verstaande, kunnen dadelijk voor een geruimen tijd werk bekomen bij B. W. KROON, Mr Timmerman te Witmarsum. Briefjes *franco.*

Zes SCHEEPSTIMMERMANS-KNECHTEN, kunnen dadelijk geplaatst worden bij D. & L. ALTA, te Harlingen.

Een GOUD- en ZILVERSMIDSKNECHT, kan aanstaande Mei vast werk bekomen bij T. R. ZIJLSTRA, te Grijpskerk.

De Ondergeteekende verlangt ten spoedigsten een SMIDSKNECHT, bekwaam als **Meesterknecht.**
Voornemens hare affaire op nieuw te beginnen, beveelt zij zich bij dezen in ieders gunst daartoe aan.
Roordahuizum. Wed. M. C. BIJLSMA.

Een VERWERSKNECHT, zijn werk geheel of ten deele verstaande, kan dadelijk werk bekomen bij R. BAKKER, te Parraga.

G. J. GANZINGA, Verwer te Ee, verlangt een ongehuwde VERWERSKNECHT, goed kunnende werken, en goed van gedrag, liefst uit het land. Persoonlijke aanmelding of *franco* brieven.

Een KLEERMAKERSKNECHT, *flink* werkende, kan dadelijk geplaatst worden bij
NB. Kost en inwoning bij den Mr. Knecht; G. ZIJLSTRA,
salaris naar bekwaamheid. *Manufacturier te Dragten.*

Er wordt GEVRAAGD tegen Mei of Julij e. k.: een **KNECHT** die in het TUINWERK bedreven is en **goed met Paarden kan omgaan.** Prot. belijdenis, bewijzen van goed zedelijk gedrag en van de noodige bekwaamheid zijn vereischten. — Brieven *franco onder de letters A. B. C.,* bij A. VAN ZUIJLEN, te *Leeuwarden.*

Er wordt gevraagd een BAKKERSKNECHT en LEERLING, van de Prot. Godsdienst; de Knecht op Mei e. k. en de Leerling dadelijk. Te bevragen bij F. HOLTKAMP, te Sneek.

In eenen KRUIDENIERS-WINKEL wordt gevraagd op Mei of eerder een ervaren BEDIENDE, alsmede een ongehuwde TABAKSKERVERS-KNECHT, zijn werk geheel of ten deele verstaande. Brieven *franco* onder lett. P, bij den Boekverkooper en Boekdrukker V. MEURSINGE te Leeuwarden.

Bij G. T. N. SURINGAR, in den Rotterdamschen Erasmus op de Kelders te Leeuwarden, is uitgegeven:

TAHITI,
ROMAN UIT DE ZUIDZEE.
DOOR
FRIEDRICH GERSTÄCKER.
Eerste en Tweede Deel.

De verdienstelijke Schrijver, die door zijnen boeijenden schrijftrant en meesterlijken stijl ook bij ons publiek te gunstig bekend is, dan dat een nieuw product van zijnen vindingrijken geest eenige aanbeveling zoude behoeven, schildert in dezen Roman den toestand en de geschiedenis der Zuidzee eilanden, tijdens de Fransche overmeestering, en hangt daarbij een levendig tafereel op van den strijd aldaar tusschen Protestantsche en Katholieke zendelingen. Zoo wij uitspraak moesten doen tusschen de verschillende producten, die tot dusverre van den genialen man tot ons kwamen, zouden wij aan *dit* gewrocht van zijnen geest ongetwijfeld de voorkeur geven.
Bij denzelfden is ook verschenen:

DE WAANZINNIGE.
EEN VERHAAL UIT ZUID-AMERIKA;
DOOR **FRIEDRICH GERSTÄCKER.**

Naar het Hoogduitsch. Een deel. Met gesteendrukten titel en vignet. *f* 2.50.
Uit een letterkundig oogpunt beschouwd heeft dit romantisch verhaal onbetwistbaar zijne niet gewone waarde. Het is hoogst onderhoudend geschreven. Stijl en taal bevatten de beste eigenschappen. In het beschrijven van plaatsen en toestanden, waar en waarin wij verplaatst worden is G. inderdaad meester. De hoofdpersoon is en blijft het voorwerp van ons medelijden tot in zijn tragischen dood.
Wij kunnen dit verhaal, waar we den korten inhoud niet van opgeven om het verrassende bij de lezing niet weg te nemen en dat we evenmin ontleden willen, aan de beminnaars van romantische lectuur gerust aanbevelen. *(Tijdspiegel.)*
Wij ontvingen dit boekdeeltje met ingenomenheid, en vonden ons in onze verwachting geenszins teleurgesteld. Het is eene geschiedenis van meer dan ... tig belang, op steeds boeijende wijze voorgedragen, levendig, nergens gerekt, naar de wezenlijkheid. Op dit punt hebben wij ons overtuigd door het ingewonnen advies van een Medicus. Een waanzinnige is de hoofdpersoon: daarom echter verwachte men hier geene serie van akeligheden, de waanzinnige is dat slechts op één punt; overigens, hoewel een niet gewoon, zeer excentrisch en sterk geprononceerd karakter, zoowel beraden en bij zinnen, dat zelfs de geneesheer... *(Leeskabinet.)*

*** Paaschgeschenk voor de Jeugd.

Bij GEBR. BORGRINK, *Leeuwarden*, is heden uitgegeven: DE BLIJDE PAASCHMORGEN. Een feestgeschenk voor de Jeugd door K. DRIESMAN, Evangelist te Leeuwarden . . . . *f* ...
Aan hen, die, op het aanstaande feest, hunnen kinderen een geschenk *blijvende* waarde willen geven, zal dit werkje zekerlijk niet onwelkom zijn. — *wordt niet dan voor rekening en à contant afgeleverd.*

(Zie verder het Bijvoegsel.)

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ.

DE REDEVOERING VAN Dr. WESTERHOFF.

De Heer Dr. R. Westerhoff, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, heeft in de zitting van den 14 Februarij 1856 over het bekende voorstel van den Heer Rochussen, om een onderzoek in te stellen naar den omvang, de gevolgen en bestrijdingsmiddelen van het gebruik en misbruik van sterken drank, eene redevoering gehouden, waarin de gronden vermeld worden, die, naar zijne meening, voor de verwerping van dat voorstel moesten gelden. Genoemde redevoering, in een bijblad der Provinciale Friesche Courant van den 21 dezer maand gedrukt en verspreid, bevat een zóó zonderling mengsel van waarheid en dwaling, gemoedelijkheid en ironie, belangstelling in het lot der mindere standen en feitelijke verloochening van hunne waarachtige belangen, dat zij, hoezeer weinig overtuigend voor meer doordenkende lezers, bij den min ontwikkelde eene gevaarlijke strekking hebben kan. Wie gewoon zijn sterken drank te gebruiken — en nog veel meer de misbruikers van brandewijn en jenever — zullen in dergelijke, met een wetenschappelijk waas overtogen taal van eenen volksvertegenwoordiger ongetwijfeld steun voor hunne verkeerdheid, voedsel voor hun vooroordeel en argwaan tegen de drankbestrijders kunnen vinden; en het is deze vrees, die mij dringt, een' iegelijk, wien de bevordering van volksgeluk waarlijk ernst is, tot onpartijdige beoordeeling der aangevoerde beweringen op te wekken en de scheeve voorstellingen van den spreker in het licht te stellen.

Daargelaten de min edelmoedige beschuldiging, dat het voorstel van den Heer Rochussen „onmiskenbaar eene aristokratische kleur op het voorhoofd draagt, „hetgeen alleen reeds genoeg zou zijn, om er eene goedkeurende stem aan te „weigeren;" (want het betreden van politiek terrein ligt geheel buiten mijne bedoeling) is er eene krachtdadige tegenspraak op te merken in de wijze, waarop de eer der lagere standen hier gehandhaafd en toch ter zelfder ure het middel bestreden wordt, om hun belang op afdoende gronden te behartigen. Immers, het wordt toegestemd, dat „die lagere standen verwilderd zijn, geene opvoeding genieten, „geheel verwaarloosd en aan zich-zelven overgelaten worden", en nogtans zou het „onedelmoedig, onbillijk en onvoegzaam wezen, dat de wetgevende magt bijdroeg „tot het uitspreken van een ongunstig oordeel over hunnen zedelijken toestand." Het wordt erkend, dat „het kwaad — misbruik van sterken drank — bestaat, „van veel beteekenis en grooten omvang is, ja zelfs eene schrikbarende en verontrustende uitbreiding verkregen heeft," en nogtans „is het instellen van een par- „lementair onderzoek nutteloos en overbodig." Het wordt luide uitgesproken, dat „dit misbruik op de stoffelijke welvaart zoowel, als op den verstandelijken en zede- „lijken toestand des volks een allerverderfelijksten invloed en verwoestende werking „uitoefent;" en nogtans „moet aan de natuurlijke vrijheid der ingezetenen vrij spel „gelaten worden." Met andere woorden derhalve: het Nederlandsche volk is gelijk aan een' kranke, wiens ziekelijke toestand door niemand betwijfeld wordt; doch de huisgenooten, die over hem gesteld zijn en de verbetering van zijnen staat beproeven konden, achten het, bij de algemeene bekendheid van de kwaal overtollig, naar den waren aard, de verderfelijke gevolgen, de mogelijkheid en wijze van genezing door een' deskundige zoodanige opzettelijke nasporing te laten doen, als, bij wel toegebragte hulp en goedgekozen middelen, de verergering van de ziekte en den dood van den patient zou kunnen verhoeden. Ik moet bekennen, geen begrip van zoodanige redenering te hebben. Ligt de beteugeling van het bedoelde kwaad op den weg der landsregering, of is zij van hare zorgen uitgesloten? De Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft, in haar adres aan den Koning, ten jare 1854, de betuiging uitgesproken, dat „de natie hooger goed dan stoffelijke „welvaart heeft; dat onderwijs, wetenschap en kunst in Nederland steeds onder „de edelste bezittingen geteld worden, en dat zij (de Kamer) volgaarne zal mede- „werken tot bevordering van een zoo nuttig volksbelang." Maar indien nu de ondervinding jaren lang geleerd heeft, dat noch onderwijs, noch wetenschap noch kunst den bloei van dat volksbelang kunnen waarborgen, zoolang er 35000 tapperijen op den beperkten bodem van Nederland bestaan, om „vloeijend vuur" in het ligchaam, gewetenswroeging in het hart, twist en mishandeling in het huis, armoede en ellende in de maatschappij, dieven en doodslagers in de gevangenis te brengen en derhalve het algemeen welzijn stelselmatig te verwoesten, zou het dan eindelijk geen tijd worden, dat de magten in den Staat, harer hooge roeping om volksbelang te bevorderen gedachtig, de handen in één sloegen, ten einde aan dien voortvretenden kanker paal en perk testellen? Waarlijk, de dichter Horatius heeft wel nimmer kunnen vermoeden, dat zijn aangehaalde regel in eene vergadering van gezaghebbende mannen zou misbruikt worden, om hen af te manen van een' maatregel, die het stuiten van een verderf, als de brandewijnspest, bedoelt; en wij gelooven daarom, dat Dr. Westerhoff, die aan het menschelijk gevoel wel genoeg regt zou laten wedervaren, om, in weerwil van dien regel, een' in het water gesprongen zelfmoordenaar tegen wil en dank er uit te halen en, door de hulpmiddelen der kunst, zijne redding te beproeven, geene grooter ongelijkheid aan zich-zelven kon begaan, dan toen hij den toeleg bestreed, om van regeringswege pogingen in het werk te stellen tot behoud van zoo vele zedelijke drenkelingen, als nog dagelijks ligchaam en ziel beide in den jenevervloed verliezen.

Onder de bezwaren, die tegen de zaak der afschaffing voortdurend worden ingebragt, behoort de bedenking, dat zij zich niet alleen tot het gebruik van „brandewijn en jenever", maar ook van „wijn en likeuren" moet uitstrekken; en de spreker heeft zich hiervan bediend, om te vorderen, dat „de voorgeslagen maatregel evenzeer de hoogere als de lagere standen zoude treffen." Bij deze bedenking wordt voorbijgezien, dat de leden der afschaffingsvereeniging zich even zoo wel tot onthouding van likeuren als van brandewijn en jenever verbinden. Het gebruiken en schenken van sterken drank, in de fijnere gehalte der eerste, wordt, gelijkelijk met den ruweren vorm der laatste, door hen nagelaten: deze regel ligt bij hunne verbintenis zóódanig ten grondslag, dat hij, die hem niet ongeschonden bewaart, daardoor ophoudt een lid der vereeniging te zijn. Het is te betreuren, dat er gevonden worden — en hieruit blijkt de behoefte, welke de mindere standen aan de ondersteuning der regering hebben — die, bij de menigvuldigheid der plaatsen van verleiding, nu en dan geen weêrstand aan de verzoeking kunnen bieden; doch het is ook even zeker, dat de stelling, door Dr. Westerhoff uitgesproken, „dat *de* afschaffers zich van likeuren niet onthouden" even daarom eene volstrekte onwaarheid bevat, naardien het tegen alle regelen van billijkheid en regtvaardigheid inloopt, uit de ontrouw van sommigen aanleiding te nemen, om de zaak zelve verdacht te maken en de dwaling harer tegenstanders, door miskenning van het beginsel, te stijven. Zelfs de meest bevooroordeelde zal, als hij in opregtheid spreekt, moeten toestemmen, dat het gebruik of misbruik van den wijn, èn wat den aard der consumtie, èn wat het schadelijk gevolg betreft, in geenen deele met dat van sterken drank gelijk staat. De laatste is volksdrank, de eerste niet. Het is inderdaad eene allerzonderlingste redenering, die uit het gebruik van wijn, bij de hoogere, de regtmatigheid van het jeneverdrinken voor de lagere standen afleidt, even als of deze daarbij gebaat en er eene billijke vergoeding in vinden zouden voor het gemis der genieting van gene. Naar denzelfden regel zou men, veel minder verderfelijk, dit betoog kunnen voeren: Omdat de hoogere standen rijtuig houden, mogen de lagere niet te voet gaan. Omdat de eersten een' bonten pels dragen, moeten de laatsten een' warmen jas hebben. Omdat de eersten wildbraad op hunne tafels zien, moeten de laatsten schapenvleesch eten. Ik wenschte waarlijk, dat deze redenering op de beide laatste punten doorging, opdat er minder ellende en armoede mogte zijn, en herinner mij, hoe eenmaal een kroeghouder in deze stad tot een handwerksman gezegd heeft: „Drink een borrel minder, en gij kunt ook schapenvleesch krijgen zoo als „ik!" Deze vermaning uit den mond van een' tapper tot een kalant, die dagelijks eenige reizen voor zijne toonbank stond, is inderdaad karakteristiek, en toch sprak de man volkomen de waarheid. Het getal der wijnverbruikers is in den tegenwoordigen duren tijd onder de burgerij niet zóó groot, dat men daartegen bepaaldelijk het harnas behoeft aan te gorden; doch indien de hoogere standen het dagelijksch genot van het druivenvocht ook al onder hunne voorregten tellen, welke mogelijke grond kan daarin voor de heilzaamheid van den jenever voor de lagere gelegen zijn? Zoo er, in de eerste, honderd menschen gevonden worden, die door misbruik van wijn tot dronkenschap vervallen, welk regt of voordeel of verontschuldiging brengt dit ten aanzien der tien duizend, onder de laatste, te weeg, die hunnen zuur verdienden penning aan den jenever verkwisten, die hen woedend of krankzinnig maakt? Omdat er onder de hoogere standen sommigen bestaan kunnen, die, als oneerlijke rentmeesters over de hun toevertrouwde goederen, of als ontrouwe voogden over hunne pupillen, hunne bedriegerijen zóó listig in het verborgen plegen, dat zij buiten het bereik blijven van de wet, zullen daarom de lagere standen zich over onbillijkheid of onedelmoedigheid beklagen kunnen, wanneer de wetgever bepalingen tegen den diefstal maakt, die door inbraak bij nacht geschiedt? Het zijn de lagere standen boven al, onder wie het kwaad zijne verwoestingen aanrigt: het is de kleine burger, de arbeider, de dienstknecht, de soldaat, die zich door jenever, niet door wijn, te gronde rigt. Werp uwen blik door de opengaande kroegdeur — wie ziet gij er uit- en in sluipen? Bezoek de achterbuurten in elke stad — waar hoort gij woest getier en ontdekt gij havelooze kinderen, uitgemergelde huismoeders en verdierlijkte vaders? Lees de dagbladen — door wie worden vechtpartijen aangerigt, verwondingen en moorden gepleegd? Ga in de gevangenissen — wie ziet gij het bedrijven der misdaad met het verlies der vrijheid boeten? Het zijn al dezulken, die, uit de lagere standen gesproten, zich door jenever, niet door wijn, in het verderf stortten. Inderdaad, Dr. Westerhoff kon onzen minvermogenden landgenooten, die meer nut van eene helpende hand, dan van vleijende woorden trekken, geen slechter dienst bewijzen, dan door zijn betoog, dat er ook alkohol onder portwijn en madera schuilt. Indien er, ten gevolge dier kwalijk passende gelijkstelling, ook slechts één enkele onder hen van een matigen jeneverdrinker een volslagen dronkaard wordt, het verlies van dien éénen enkelen zou toch reeds zwaar moeten wegen, wanneer het bleek, dat hij door drogredenen op een dwaalspoor gevoerd was, waarvan de terugbrenging zoo uiterst moeijelijk wordt bevonden.

Het maken van wettelijke bepalingen tegen sterken drank moet, naar het gevoelen van den spreker, een grond van afkeuring vinden in het nuttelooze van verordeningen, als, van Lycurgus af, tot de regering van Bazel in 1769 toe, geene bestaande misbruiken hebben kunnen weren. Deze opmerking getuigt eensdeels van de zonderlinge wijze, waarop allerlei ongelijksoortige zaken dooréééngemengd worden, anderdeels van verregaande partijdigheid, die men aan onkunde zou willen toeschrijven, indien men hier onwetendheid mogt kunnen onderstellen. Immers, de aangehaalde voorbeelden, waarbij het gebruik van koffij, thee of tabak verboden werd, zouden dán slechts eenige kracht bezitten, wanneer de verbanning van den jenever, op gelijke wijs, door de willekeur of luim van eene regering, wetgever of paus werd uitgesproken en niet zoo diepen zedelijken grond bezat, als thans, ten aanzien van den sterken drank, het geval is. Nadat de Nederlandsche afschaffingsvereeniging, meer dan tien jaren achtereen, met ingewortelde gewoonten, hardnekkige vooroordeelen en zinnelijke neigingen een' onafgebroken strijd heeft gevoerd, begint het Nederlandsche volk uit zijne bedwelming te ontwaken, en de stem der liefde, die den nijveren handwerksman, door verzaking van den borrel, welvaart bezorgen wil, vindt, in haar hulpgeroep, weêrklank in de zaal der volksvertegenwoordigers. Doch wat doet nu Dr. Westerhoff, om het uitgebragt voorstel te bestrijden? Hij vermeldt feiten, van eeuwen her en van zoodanigen aard, als op den voorgeslagen maatregel eenen schijn van verkeerdheid werpen kunnen; maar hij vermeldt niet welke gezegende verbetering, in onze dagen, in Noord-Amerika is daargesteld, sedert de verbodswet op het bereiden en verkoopen van sterken drank in den staat Maine werd ingevoerd en daar zóó heilrijke vruchten draagt, dat de ééne staat na den anderen tot denzelfden maatregel overgaat. Wie voor de eenzijdigheid van den spreker, die uit *de Volksvriend* aanhaalt wat hem dient, maar het overige verzwijgt, wil gewaarschuwd zijn, kan in eene gansche nummerreeks van dat maandblad, bepaaldelijk in nos. 76, 78, 79, 83, 89, 102, 103 en 107 andere daadzaken, dan de door Dr. Westerhoff verhaalde, vermeld vinden, die den weldadigen invloed der uitroeijing van fabrieken, waarin het koren, dat God groeijen laat, tot 's menschen vergiftiging verdorven wordt, bepleiten. Waar door zulke daadzaken, die wij hier niet kunnen mededeelen getuigenis wordt gegeven, dat beschonkenheid op de straten niet meer zigtbaar is, armoede geweerd, huisrumoer voorgekomen, zedelijkheid aangekweekt en de gevangenis ontledigd wordt, ligt het bewijs voor de hand van hetgeen tot opheffing des volks geschieden kan, wanneer de behoefte aan verbetering ontwaakt, en men den moed om te handelen door geene ingewortelde slaperigheid of liefde tot het drinkglas laat verlammen. Hoe ver Dr. Westerhoff, die de opvoeding der lagere standen verlangt, er nogtans af is, om het beginsel goed te keuren, dat de regering zich met de eischen der zedelijkheid op zoodanige wijs bezig houde, blijkt uit de vraag, aan het slot der redevoering gedaan: „waar het zou heenleiden, wanneer zij zich met een onderzoek naar volkszonden inliet." Hoe? Als of haar iets nader aan het hart behoorde te liggen, dan de waarneming van het peil, waarop de innerlijke gehalte der natie geteekend staat! Als of de veerkracht, de éénheid, de goede zin, de liefde voor Koning en Vaderland, die het volk moeten kenmerken, niet onafscheidbaar waren van waarachtigen bloei en deze edele gezindheden eenen anderen wortel dan zedelijkheid en godsdienst behoorden te hebben! Als of het niet wenschelijk ware, dat de tijd aanbrak, waarop eene verderfelijke staatsloterij, even zeer als de verwoestende drank, tot het voorledene gerekend werd! De nakomelingschap, bestemd, om onze plaats in Nederland te vervangen, zal in het gedenkboek der geschiedenis van onze dagen met verbazing lezen, dat eene inrigting, door den Staat beschermd, van een lid der wetgevende magt de getuigenis bekomen heeft, dat zij „eindelooze rampen teelde"; dat, naar echte bescheiden, 224,000 vaten sterken drank alleen voor binnenlandsch gebruik in één enkel jaar veraccijnsd werden, en dat, in weêrwil dezer betreurenswaardige verschijnselen, „een onderzoek naar „volkszonden onvoegzaam," en „vaderlijke voorzorgen" door dat zelfde lid „ondoel- „matig" geacht zijn.

Aan de leeraars der godsdienst moet, volgens de meening van Dr. Westerhoff, „de genezing der kwaal, door godsdienstige en zedelijke ontwikkeling, vooral der „lagere verwaarloosde standen overgelaten worden." Ik reken het mij tot eene eer, mede daartoe geroepen te zijn; doch indien de spreker zich de moeite wilde geven, om zich voor eenige oogenblikken op het standpunt van den godsdienstleeraar te verplaatsen, hij zou werkelijk gevoelen, dat hij met de eene hand afbreekt wat hij met de andere wil opbouwen en in de door hem gevoerde taal, in plaats van aanmoediging, slechts verzwaring van dien arbeid gegeven heeft. „Godsdienstige en zedelijke ontwikkeling" is eene schoone gedachte; maar in de zinnenwereld, waarin wij leven, kan het ideaal, dat wij scheppen, even min een' stoffelijken vorm, als het doel, dat wij ons voorstellen, stoffelijke hulpmiddelen missen. Eene regering, die weigert met de laatste ons te ondersteunen, werkt ons in het eerste tegen. Als wij de menschen van laster, bedrog, oneerlijkheid en andere zonden afmanen, dan wordt onze poging, om „hun hunne waarde als „menschen te doen kennen" in geenen deele belemmerd, maar bevorderd door „de „banden en dwangmiddelen" welke de wetgever den lasteraar, den bedrieger, den dief pleegt aan te doen: welnu, de wetgever handele even zoo in de beteugeling van de jeneverheerschappij, waaronder alle zonden zich met groote snelheid vermenigvuldigen, en wij zullen zoo veel meer verblijdende vruchten op onzen arbeid inoogsten, naar mate de gelegenheden minder worden, om het goede zaad in het onkruid te zien verstikken. Neem de verleidelijke plaatsen weg, en gij helpt ons de verleiding bestrijden. Beperk den verkoop van geestrijk vocht, gelijk gij, wetgever! den verkoop van arsenicum beperkt, en gij zult het zegel zetten op onze prediking, wanneer wij zeggen, dat er meer menschen door jenever, dan door rattekruid, den dood vinden. In naam van die lagere standen „wier „eergevoel gij niet wilt uitwisschen", bidden wij U, met ons te zorgen, dat zij „krachtige en zelfstandige burgers" worden. En zoolang de tijd, om het aangeprezen middel toe te passen, nog niet gekomen is, noodigen wij, in afwachting eener betere toekomst, Dr. Westerhoff en allen, die van de verwoestingen des kwaads, gelijk hij, overtuigd zijn, met ernstigen aandrang uit, zich aan te sluiten aan de Nederlandsche Vereeniging tot afschaffing van sterken drank, de verbintenis, die zij vraagt, getrouwelijk na te leven, ter liefde van den mingegoeden landgenoot, zich eenige zelfverloochening te getroosten en alzoo te toonen, dat de hoogere standen regt hebben te verwachten, dat „de lagere hen ten voorbeeld nemen „en navolgen zullen."

Het aangevoerde moge, naar de ruimte van tijd en plaats, waarover ik beschikken kon, genoeg zijn. Zoo het wijders iemand bevreemden mogt, dat tot bestrijding eener parlementaire rede de pen door mij is opgevat, hij zal, blijkens het geschrevene, *en* in mijne ambtsbediening *en* in mijne betrekking tot de zaak der afschaffing een bevredigend antwoord vinden: daarbij gedachtig zijnde aan het woord, door Dr. Westerhoff uitgesproken en door mij toegepast: „De afgedwaalde „en kranke schapen behooren ook tot de kudde."

Leeuwarden, 29 Februarij 1856. Dr. L. PROES.

ONDERMEESTER.

In de Dorpsschool te Noordwolde, wordt, om met primo April e. k. in functie te treden, gevraagd een ONDERMEESTER van niet lager dan den derden rang, tegen genot eener jaarwedde van *f* 150, welk bedrag bij geschiktheid door het boekhouden bij het Burgerlijk Armbestuur met minstens *f* 50 verhoogd kan worden.

Belanghebbenden worden uitgenoodigd zich in persoon of met *franco* brieven, vóór 20 dezer aan het Gemeente-Bestuur alhier te adresseren.

Wolvega, *Burgemeester en Wethouders van Weststellingwerf*,
den 1 Maart 1856. J. SICKENGA.
METZLAR, *Secretaris.*

De briefjes der Gegadigden op de Aanbesteding der Werken te Dokkum (zie de Leeuwarder Courant van Vrijdag den 29 Februarij ll.) moeten op den 7 *Maart e. k. 's avonds vóór 6 uur*, zijn ingeleverd ter GEMEENTE-SECRETARIE aldaar.

ONDERLINGE BRANDSCHADE VERGOEDINGS-MAATSCHAPPIJ CONCORDIA,

GEVESTIGD TE ZWOLLE.

Op den elfden Februarij 1856 heeft de daartoe bevoegde Commissie eenige noodzakelijke veranderingen en verbeteringen in het bestaande Reglement van deze Maatschappij vastgesteld, die op den 1 Maart dezes jaars in werking treden. — Diensvolgens worden in deze Maatschappij verwaarborgd tegen betaling van eenen uiterst geringen inleg, bijdrage in de Reservekas en administratiekosten *in de 1ste Afdeeling*, GEBOUWEN met Pannen, Leijen of Metaal gedekt, — en *in de 2de Afdeeling*, GEBOUWEN, met Riet, Stroo of Hout gedekt, alsmede in elke Afdeeling de MEUBELEN, KOOPMANSCHAPPEN, WINKELGOEDEREN, GEREEDSCHAPPEN, ingezamelden OOGST en levendige HAVE, in de tot die Afdeeling behoorende Gebouwen geplaatst; doch blijven alle meer gevaarlijke Gebouwen en Goederen, als: Buskruidmolens, Windmolens, door Stoom gedrevene Fabrieken, Suikerraffinaderijen, enz. uitgesloten. De Directie vroeger gevoerd door de firma J. J. DE BOER EN ZOON blijft opgedragen aan de beide leden der Vennootschap die tot dezelve geregtigd zijn onder de firma DE BOER EN JORDENS en wordt thans alleen uitgeoefend door den fungerenden Directeur Mr. GERRIT DAVID JORDENS, Procureur enz. te Zwolle.

Nadere Informatien zijn te bekomen ten Kantore van de Directie en bij hare Correspondenten, zijnde voor de provincie Friesland, de Heeren: Mr. *E. Attema*, te Leeuwarden; *D. Morrema*, te Franeker; *A. F. Gerbens*, te Menaldum; I. G. *Meijer*, te Wanswerd; *A. Jorritsma*, te Dokkum; *de Jong & Haaxma*, te Hindeloopen; *S. S. de Jong*, aan de Lemmer.

NB. Op plaatsen waar nog geene Correspondenten zijn, worden dezelve aangevraagd.

Zwolle, 26 Februarij 1856.

De Notaris GOSLINGS, te Harlingen, zal aldaar, op Woensdag den 5 Maart 1856, des voormiddags 11 uur, bij de WesterKerk, in het publiek à contant verkoopen:

Verschillende ZITBANKEN, met ongeveer 270 STOELEN, uit bovengenoemde Kerk, benevens eenig oud HOUT en verdere AFBRAAK.

VERKOOP VAN EEN HOUTZAAGMOLEN, ENZ., TE SNEEK.

De Notaris A. HAAGSMA, te Sneek, zal, ten verzoeke van den Heer Mr. B. S. STIENSTRA, Procureur aldaar, bij strijk- en verhooggelden, presenteren te verkoopen:

1. Eene in volle werking zijnden hechten en wel onderhouden HOUTZAAGMOLEN (Bovenkruijer), met 3 KNECHTSWONINGEN, **Erf** en **Kolk** c. a., staande en gelegen aan de noordzijde van het Vaarwater de Geeuw, buiten het Hoogend te Sneek, zamen groot 38 r. 90 el.
2. Eene kapitale, wel onderhoudene HEEREN-HUIZINGE, met ruim **Erf** vóór, en **Tuin** achter dezelve, buiten het Hoogend aan de noordzijde der Geeuw te Sneek, sectie A, nos. 200 en 201.
3. Eene hechte en wel betimmerde HEEREN-HUIZINGE, met **Tuin** c. a., naast het vorige perceel te Sneek, sectie A, nos. 198 en 199, thans door W. Osinga bewoond.
4. Eene groote HOUTSCHUUR, naast perceel 2, sectie A, no. 202.
5. Eene HUIZINGE of KNECHTSWONING, naast perc. 4, sectie A, no. 203.
6. Eene HOUTSCHUUR, aan den noordkant der Geeuw aldaar, sectie A, no. 206.
7. Een GEBOUW, als **Kantoor** gebruikt, staande bij den Molen.

Wie gading maakt kome op Woensdagen den 5 Maart 1856, in de Concertzaal te Sneek, bij de provisionele toewijzing, en den 26 dierzelfde maand in het Logement *de Wijnberg* aldaar, bij de finale toewijzing, telkens 's avonds 7 uur.

Voormelde perceelen zijn inmiddels **uit de hand te koop**, en te aanvaarden wat perceelen 1, 3, 4, 5 en 6 betreft 12 Mei 1856, en perceelen 2 en 7, 12 Mei 1857.

VERKOOP EN AANBESTEDING.

De Notaris A. HAAGSMA, te Sneek, zal, op Woensdag 19 Maart e. k., 's namiddags 3 uur, in het Logement *de Wijnberg* te Sneek, tegen voldoende borgstelling:

1. **Op afbraak verkoopen:** Eene HEEREN-HUIZINGE aan het Cingel te Sneek, bewoond door den Heer Mr. G. Andreæ Pz., en zulks in 2 perceelen met regt van zamenvoeging.
2. **Aanbesteden,** bij inschrijving en opbod: Het daarstellen der FUNDERING voor een nieuw te bouwen HEEREN-HUIS aldaar, met de levering van alle daartoe benoodigde Materialen.

Het af te breken Gebouw, is op bewijs van toegang door den Notaris af te geven, te bezigtigen den 7, 14 en 19 Maart e. k. van elf tot twee uur, als wanneer tevens de noodige aanwijzing wordt gedaan.

De Bestekken zullen ter lezing leggen van af den 6 Maart e. k., te Sneek in DE WIJNBERG en te Leeuwarden bij den Heer WITTEVEEN.

Nadere Inlichtingen te bekomen bij den Heer A. BREUNISSEN TROOST te Sneek.

ZATHE TE OLDEBOORN.

De Notarissen W. A. EVERTSZ en A. BINNERTS, te Oldeboorn en Heerenveen, zullen, op Donderdag den 6 Maart 1856, des namiddags ten een ure, bij den Kastelein L. R. Moedt, bij de Nieuwe Brug te Haskerdijken, finaal verkoopen:

Eene uitmuntende, *bijzonder wel gelegene* zeer vruchtbare **ZATHE** en **LANDEN,** met wel betimmerde hechte BOEREN-HUIZINGE en SCHUUR, **Varkenshok, Hieminge, Hovinge** en de **helft** van een' **Watermolen** c. a., en de daarbij behoorende **Weid-** en **Hooilanden,** alles staande en gelegen grootendeels binnen 's Polders op *Lekkerterp* onder *Oldeboorn* en *Haskerdijken*, te zamen groot 36 b. 44 r. 40 el.

Van deze Zathe, die met weinig floreen bezwaard en matig in de grondbelasting aangeslagen is, liggen 29 b. 68 r. 90 el in één kavel bij de Huizinge en kan over dezelve van den Rijdweg naar Oldeboorn, tot op den Straatweg in Haskerdijken worden gereden. — Is thans in gebruik bij den mede-eigenaar J. S. Hoekstra voor *f* 2000 en te aanvaarden Petri en 12 Mei 1856. — Daarop is voorloopig geboden *f* 42,840.

Verkoopboekjes en nadere Inlichtingen te bekomen bij de Notarissen.

PUBLIEKE VERKOOPING.

De Notaris LEDEBOER, te Bolsward, zal aldaar, op Donderdag den 6 Maart 1856, in het *Hof van Holland*, des nademiddags 2 uur, finaal verkoopen:

1. Eene HUIZINGE en KOEMELKERIJ met **Erf c. a.**, staande en gelegen op het Hoog te Bolsward, Kadaster sectie A, no. 551, laatst bewoond door Jelle de Jong.
2. Eene HUIZINGE c. a. aldaar, sectie A, no. 549, bewoond door de Wed. Hanenburg.
3. Eene HUIZINGE met **Tuin** en **Bleek** c. a., op het Zand te Bolsward, sectie A, no. 507, door den eigenaar G. Reinsma bewoond.
4. 90 roede 40 el (3 pondm.) best GREIDLAND, aan de Makkumer Vaart onder Bolsward, sectie B, no. 46.

Te aanvaarden: de perceelen 1, 2 en 3 den 12 Mei en perc. 4 den 5 Maart 1856.

BOEREPLAATSJE, NABIJ OUDE-WIJK.

De Notaris TADEMA, zal, op Vrijdag den 7 Maart e. k., 's namiddags te 4 uur, in de Herberg van F. de Groen te Donkerbroek, provisioneel verkoopen, *in perceelen*: Een zeer vruchtbaar BOEREPLAATSJE, zijnde eene hechte en ruime **Huizinge** en **Schuur,** afzonderlijke **Schuur, Erf** en **Tuin,** en welbereid **Bouw-** en **Weidland,** te zamen groot 5 bunder 74 roede, benevens daarbij ongeveer 8 bunder beste **Heidegrond,** staande en liggende Westwaarts van de Oude-Wijk onder Donkerbroek, thans nog bij Willem Fokkes Eeringa in gebruik, op 12 Mei en na den oogst in 1856 te aanvaarden.

DE DEFINITIVE VEILING

der vaste en altoos durende BEKLEMMING van 6 b. 69 r. 10 el LAND, gelegen aan den Leidijk, onder *Doesum*, behoorende aan Bareld Barelds de Jong en Vrouw, en ingezet op *f* 2000, zal plaats hebben op **Donderdag den [illegible] Maart 1856,** te elf uren, ten huize van D. B. Piers Jz., Kastelein te *Doesum.*

Mr. H. P. WICHERS, *Nots.*

VERKOOP VAN VASTIGHEDEN STAANDE TE BAKHUIZEN.

De Notaris G. ZANDSTRA, te Balk, zal, ingevolge regterlijke magtiging, op Donderdagen den 6 Maart 1856, provisioneel, en den 20 daaraanvolgende, finaal, telkens des namiddags 2 uur, ten huize van Hendrik H. Bremer, Kastelein te Hemelum, in het openbaar bij genot van strijk- en verhooggeld, presenteren te verkoopen:

1. Eene hechte en sterke HUIZINGE en ERF, voorzien van 3 Kamers, ruimen Winkel, Kelder, Put, Bak en Zolder met beschoten dak, over de geheele Huizinge, ingerigt tot berging van Granen, zeer geschikt tot het uitoefenen van eene Winkel-Affaire of voor een Schipper, staande en gelegen te Bakhuizen, bekend ten Kadaster sectie T, no. 615, groot 3 roede 80 el.
2. Een HUIS en ERF, naast het vorige perceel aldaar, bestaande in 2 ruime Kamers, waarvan de eene bij de Wed. Cornelis J. de Jong en de andere bij de Wed. Jan C. de Jong in gebruik.
3. Eene ruime WONING, naast het vorige perceel aldaar, bij Jacob Bremer in huringe.
4. De OPSTAL van een HOK, staande op den Vaartswal te Bakhuizen, bezwaard met een gulden jaarlijksche grondpacht, bij Hotze Jelles Dijkstra in gebruik.

Alles behoorende aan de Wed. en Erven Cornelis Jans de Jong te Bakhuizen; te aanvaarden: de 1ste, 2de en 3de perceelen den 12 Mei 1856 en het 4de perceel den 1 September 1865 of eerder.

De Notaris G. ZANDSTRA, te Balk, zal, ingevolge regterlijke magtiging, op Woensdag den 12 Maart 1856, des namiddags 3 uur, ten huize van den Kastelein S. A. Dooper aldaar, bij strijk- en verhooggeld, provisioneel veilen:

1. 2 bunder 1 roede 70 el HOOI- en RIETLAND, gelegen in het Heidenschap, bekend ten Kadaster gem. Koudum, sectie B, nos. 402 en 403.
2. 2 bunder 65 roede DITO, gelegen onder Colderwolde, bekend ten Kadaster gem. Koudum, sectie D, nos. 631, 632 en 633.
3. 2 bunder 76 roede DITO aldaar, bekend ten Kadaster gem. Koudum, sectie C, nos. 136, 137 en 138.
4. Een stuk HOOILAND, groot 3 bunder 5 roede 50 el, gelegen in de Zuidzijde onder Harich, bekend ten Kadaster gem. Balk, sectie H, no. 681.

Alles behoorende aan de Erven van Eelke Eelkes Postma te Harich. — Dadelijk na de finale toewijzing te aanvaarden.

De Notaris J. G. VAN BLOM te Dragten, zal verkoopen:

1. Een uitmuntend stuk MADEN, gelegen ten Zuiden van- en aan de Oude Munniksgruppel, onder Boornbergum, groot 3-20-90.
2. Een HUIS en ERF, bij de Draaibrug, aan den Zuidkant van de Vaart, te Dragten.

Eigen aan de Kinderen van wijlen Johs. Keuning. En

3. Een HUIS en ERF, in de Kerkstraat aldaar, eigen aan Roel Lolkes van der Zaag.

De veiling zal plaats hebben op Vrijdag 7 Maart e. k., 's avonds te 6 uren, bij L. B. de Jong, Logementhouder te Dragten.

WEI- EN HOOILAND.

De Notaris J. S. BOKMA, te Akkrum, zal, op Vrijdagen den 7 Maart 1856, ten huize van J. L. Visser te Akkrum, provisioneel, en den 14 dier maand, ten huize van A. S. Dijkstra aldaar, finaal, telkens des avonds om 7 uur, publiek bij strijk- en verhooggeld, verkoopen:

Ten eersten: Een stuk uitmuntend WEILAND, groot 2 bunder 54 roede 50 el, gelegen onder Akkrum, en bekend ten Kadaster dier Gemeente, sectie A, no. 212.

Ten tweeden: Een stuk uitmuntend HOOILAND, groot 1 bunder 69 roede 70 el, gelegen op de Marren tegen het Spijkerboor bij de Diepsloot onder Akkrum, en bekend ten Kadaster dier Gemeente, sectie B, no. 415.

Beide perceelen in gebruik bij J. H. Speerstra.

Dadelijk na de finale toewijzing te aanvaarden.

BOELGOED TE *GROUW.* — De Notaris P. BOLTJES, te Grouw, zal *in plaats van op Woensdag den 5 Maart* 1856, op **Maandag den 10 Maart 1856,** des namiddags ten 3 uur, ten huize van J. van Stralen, Kastelein te Grouw, bij boelgoed tegen gereede betaling, verkoopen: Ongeveer 70,000 KAGCHEL-, TAL- en MIDDELHOUT, 150 HEKPALEN, 50 stuks ESSCHEN en ELZEN STAMBOOMEN.

De Notaris A. A. LAND, te Franeker, zal, op Maandag den 10 Maart 1856, des avonds ten 7 uren, in de Koornbeurs bij O. J. Hoga, provisioneel verkoopen:

Eene hechte en sterke WINKEL-HUIZING en ERF, staande en gelegen op den hoek van de Oliemolensteeg binnen Franeker, geq. wijk E. W., no. 57, kad. gem. Franeker, sectie A, no. 977, groot 1 roede 70 el; den 12 Mei e. k. vrij te aanvaarden.

VERKOOPINNG TE WORKUM.

De Notaris MANN, te Workum, zal, ten verzoeke van den Heer VERWER, te Makkum, op Vrijdagen den 14 Maart 1856, bij van der Pal, Logementhouder op de Markt te Workum, veilen, en den 28 dier maand, ten huize van Ketelaar, aan de Zeesluis aldaar, finaal, telkens des namiddags 3 uur, presenteren te verkoopen:

5 bunder 14 roede 30 el (14 pondematen) vruchtbaar en welgelegen GREIDLAND onder *Nieuwhuizum*, kadastraal bekend gemeente Heeg, sectie B, nos. 405 en 705, te Workum belast op nos. 149, 427, 430 en 441, 568, met 4 pondemate 9 eins 15 penn. 11⅓ voet dijkslasten en gewone grondlasten, alsmede met *f* 12.80 jaarlijksch maalgeld, in eigen gebruik bij Tjebbe van der Pal; op den dag dadelijk na de finale toewijzing te aanvaarden, zijnde intusschen **uit de hand te koop.** Waarvan de Conditien te vernemen zijn ten Kantore van bovengemelden Notaris en den Heer VERWER voormeld.

Bij geslotene briefjes te huur:

Eene vruchtbare ZATHE en LANDEN te Koudum, groot volgens Kadaster 25-40-78 (69 pond), zoo Bouw- als Greidelanden, laatstelijk bij de Wed. Doede Jacobs Schaper in gebruik, voor den tijd van 3 of 5 jaren; te aanvaarden Petri en Mei 1856. De briefjes moeten den 12 Maart 1856 zijn ingeleverd, ten huize van den eigenaar JACOB DOEDES SCHAPER te Koudum, alwaar, en ten Kantore van den Heer VERWER, te Makkum, de Voorwaarden te vernemen zijn.

Bij geslotene briefjes te huur,

voor 8 jaren, van St. Petri 1856:

Een stuk uitmuntend GREIDLAND, gelegen aan den Hauwsterdijk onder *Jorwerd*, kadastraal bekend gemeente *Jorwerd*, sectie A, no. 227, groot 2 bunder 72 roede 20 el. Conditien liggen van af den 8 Maart 1856 ter lezing ten huize van den Kastelein GOSLIGA, te *Jorwerd*, terwijl de briefjes *franco* moeten worden ingeleverd vóór of op den 22 Maart a. v. bij K. M. ALTHUISIUS, te Heeg.

BIJ GESLOTENE BRIEFJES ZAL WORDEN AANBESTEED:

Het **afbreken** van eene oude en het **bouwen** van eene nieuwe SCHUUR, te Stiens; waarvan Bestek en Teekening ter inzage liggen bij den Kastelein ***U. Bouma*** te Stiens, en de briefjes vóór of op den 8 Maart e. k., *franco* ingeleverd moeten worden bij ***S. S. Sevenster*** aldaar.

Aanbesteding bij geslotene briefjes,

van het **bouwen** eener HUIZINGE, als Logement, Doorreed en Stalling, aan den Kruisweg onder Bergum. Bestek en Teekening ter inzage bij R. J. Wijmenga; nadere inlichtingen van dit werk bij P. Kalt te Bergum, terwijl de briefjes *franco* moeten worden ingezonden vóór of op den 12 Maart 1856, bij R. J. WIJMENGA, te Bergumerdam.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ.